Työnpäivätervehdys edistyksen, leveämmän leivän ja rauhan puolesta!

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 80 — Vol. LIII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, elok. 26 p. — Tuesday, Aug. 26, 1969

Pyrkii saastutuksen lopettamiseen

Suunnitteilla olevan lain mukaan vesistöjen saastuttamisesta voitaisiin antaa $5,000 sakko päivässä; Ottawa pyrkii yhteistyöhön maakuntien ja myös USAn kanssa

Ottawa. — Liittohallituksen salkuton ministeri Otto Lang julkaisi maanantaina suunnitelman, jonka puitteissa liitto- ja maakuntahallitukset ryhtyisivät laajakantoiseen yhteistoimintaan Canadan vesistöjen puhdistamiseksi ja lisäsaastutuksen ehkäisemiseksi. Suunnitteilla olevan lain mukaan voitaisiin langettaa jopa $5,000 sakko päivältä vissinlaisille vesistöjen likaajille. Salkuton ministeri Lang huolehtii liittohallituksen voima- ja vesiohjelmista.

Selostaen suunnitteilla olevaa Canadan vesilakia (Canada Water Act), mr. Lang sanoi: "Hallitus on päättänyt laatia kansallisten vaatimusten pohjalla saastutusvastaisen ohjelman niin, että voidaan estää saastutuksen nousemasta kriisiasteelle kansallisesti ja alueellisesti."

Hänen sanojensa terävyys viittaa siihen, että liittohallitus on päättänyt murtaa liitto- ja maakuntahallitusten välisen toimintaoikeus-muurin. Tähän asti liittohallitus on alistanut vesistöjen likaamiskysymykset maakuntahallitusten käsiteltäväksi.

Pian näiden tiedonantojensa jälkeen mr. Lang lähti lentoteitse Torontoon keskustellakseen asiasta Ontarion voimaresurssiministeri George Kerrin kanssa, joka on jo antanut liittohallituksen ehdotuksesta myönteisiä lausuntoja. Lang aikoo vierailla kahden viikon aikana kaikkien maakuntien pääkaupungeissa ja keskustella siellä tästä vesistöjen likaamisen ehkäisymenetelmästä.

Mr. Lang aikoo matkustaa myös Washingtoniin keskustellakseen siellä perjantaina suljettujen ovien takana Yhdysvaltain sisäministeri Walter Hickelin kanssa. Kysymys on hänen selostuksensa mukaan Canadan ja Yhdysvaltain yhteistoiminnasta sellaisten kansainvälisten vesistöjen kuin Suurten järvien saastutuksen lopettamiseksi.

Mr. Lang sanoi, että suunnitteilla oleva laki, mikä aiotaan esittää parlamentin syysistunnon käsiteltäväksi, voimistuttaisi Ottawan käsiä keskusteltaessa näistä asioista Washingtonin kanssa.

Tähän mennessä, selosti mr. Lang, liitto- ja maakuntahallitusten väliset toimivaltuudet ja samantapaiset suhteet Washingtonin ja osavaltioiden välillä on johtanut vastuunalaisuuskysymysten heittämiseen hallitusportaasta toiseen.

Tämän lakiluonnoksen pohjalla, jos se tulee hyväksytyksi, me voimme keskustella vakaasti Washingtonin kanssa tietoisina siitä että omalta kohdaltamme me voimme toteuttaa käytännössä tehdyt sopimukset.

Lakiluonnoksen alaiseksi tulisivat "kaikki" vesistöt jotka ovat kansallisesti merkityksellisiä" millä tarkoitetaan myös eri maakuntien rajoilla sekä kansainvälisellä rajalla olevia vesistöjä.

Lain mukaan tulisi muodostettavaksi vesistöhallintoalueita jotka tulisivat liitto- ja maakuntahallitusten hallintavaltuuksien alaisuuteen.

Yhteistoimintaa Chilen vasemmistolla

Santiago. — Chilessä vallassa olevan kristillisdemokraattisen puolueen vasemmistoryhmän tiedoitettiin päässeen viikonlopulla sopimukseen kommunisti- ja sosialistipuolueiden kanssa siitä, kun ne tulevat antamaan tukensa samalle ehdokkaalle ensi vuoden presidentinvaaleissa.

Kristillisdemokraattisen puolueen vasemmistoryhmä erosi hallitsevasta puolueesta aikaisemmin tänä vuonna.

Kreikan sotilasjuntan lehtilaki "on häväistys journalismille"

Lehtialalla saisivat toimia vain rekisteröidyt journalistit ja heidätkin voidaan erottaa "kumouksellisuuden" nimissä

Ateena. — Kreikan journalistit ovat arvostelleet erittäin terävästi sotilasjuntan viime lauantaina julkaisemaa lehtilakiluonnosta. Se on häväistys journalismille, selittävät sanomalehtimiehet ja -naiset.

Ateenan journalistien unio — missä on 60 jäsentä — julkaisi viikon vaihteessa lausunnon missä sanotaan, että tätä 180 artiklaa käsittävää lakiluonnosta ei voida hyväksyä.

Lakiluonnos alistettiin viime viikolla journalistien keskusteltavaksi. Luonnosta sanotaan "sanomalehtivapauksien" laiksi, mut ta siinä määrätään ankaria rangaistuksia journalisteille jos he julkaisevat esim. hallituksen kukistamiseen pyrkiviä raportteja. Myös määritellään, että ainoastaan rekisteröidyt kirjeenvaihtajat saavat olla lehtityössä.

Mutta journalistit voidaan "rikkoumusten" perusteella erottaa rekisteröidyn sanomalehtimiehen tai -naisen asemasta. Tällaisen rangaistuksen perustana on se, jos journalisti osoittaa luottamuksen puutetta maahan ja sen kansallisaatteisiin, sekä se, jos hän yrittää muuttaa hallitusta tai vallassaolevaa järjestystä."

Journalistien unioni sanoo lausunnossaan, että tämä rekisteröinti tarkoittaa sanomalehtialan työläisten alistamista poliisikontrolliin.

Lain muissa kohdissa määritellään mm. että sanomalehti voidaan takavarikoida heti, jos siinä on häväistys kristinuskoa, kuningasta ja kuningasperhettä kohtaan tai tietoja maan puolustusasioista.

Sanomalehti voidaan takavarikoida myös siitä, jos se kehoittaa lukijoitaan toimimaan hallituksen kukistamiseksi.

Myös määritellään vissinlaisia finanssikontrollimenetelmiä niin julkaisuja kuin sanomalehtiäkin varten.

PRAHASSA PIDÄTETTIIN MM 66 ULKOMAALAISTA

Hallitus sanoo vastavallankumouksellisten ja fasistien olleen mielenosoitusten takana

Praha. — Prahassa ja Bronossa, Tshekkoslovakian toiseksi suurimmassa kaupungissa, oli hallitus ja sosialismivastaisia mielenosoituksia torstaina ja perjantaina.

Viranomaiset näyttivät voimakeinoja, kutsumalla Prahan kaduille eräitten tietojen mukaan 20—60 tankkia ja muita asevoimia. Järjestyksen valvojien sanotaan ampuneen mielenosoittajien päiden yli ja käyttäneen myös kyynelkaasua nuorten vastavallankumouksellisten mielenosoitusten hajoittamiseksi.

Prahassa tiedoitettiin mielenosoitusten yhteydessä voimaan otettujen poikkeussäädösten nojalla pidätetyn kaikkiaan 1,337 henkilöä joista 66 ulkomaalaisia.

Puolueen puhemiehistön julkaisemassa lausunnossa sanottiin, että "fasistien" ja "vastavallankumouksellisten" edesottamiset tukahdutettiin poliisien ja turvallisuusjoukkojen toimesta.

Vähän aikaisemmin Prahan radio julkaisi hallituksen lausunnon, jonka mukaan "kaikki vandalismiin ja häiriöntekoon osallistuneet tullaan rankaisemaan asiaan kuuluvalla tavalla.

Perjantaina hyväksyttiin uusi laki, minkä perusteella hallitukselle tuli valtuudet hajoittaa oikeistopiirien mielenosoitukset.

Tämän lain ja järjestyksen valvontaa koskevan lain hyväksyi kansalliskokous ja sen allekirjoittajina ovat: Presidentti Ludvick Svoboda, pääministeri Oldrich Cernik ja kansalliskokouksen puhemies Alexander Dubcek.

Elokuun 21 päivän mielenosoitusten yhtenä sivutuotteena oli se, että Prahassa toiminut The New York Timesin toimisto suljettiin ja mainitun laitoksen kirjeenvaihtaja Paul Hofman joutui lauantaina lähtemään pois Tshekkoslovakiasta.

Mr. Hofman "ennusti" Wienista sunnuntaina lähettämässään voimakkaasti tshekkoslovakiavastaisessa katsauksessaan, että Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen entinen pääsihteeri, Alexander Dubcek, joka on nyt sekä kansalliskokouksen puhemiehenä että kommunistisen puolueen 11-jäsenisen puhemiehistön yhtenä jäsenenä, tullaan erottamaan toimistaan syyskuussa pidettävässä puolueen keskuskomitean kokouksessa sen vuoksi kun mielenosoittajat esittivät Prahan kaduilla "Dubcek, Dubcek" huutoja.

— Mr. Dubcek on nyt puolueen 11-jäsenisen puhemiehistön jäsen. Hänen uskotaan menettävän asemansa pian, kirjoitti mr. Hofmann väittäen, että mr. Dubcek joutuu nyt järjestettyjen mielenosoitusten johdosta epäsuosioon.

Viitaten Prahassa olleisiin mielenosoituksiin, NL:n kommunistisen puolueen äänenkannattaja Pravda kirjoitti lauantaina, että "lännen kiihoittamat Tshekkoslovakian taantumusvoimat järjestivät provokaattoriyrityksiä Prahassa . . . mutta Tshekkoslovakian puolue ja hallitus pitivät kovin käsin yllä lakia ja järjestystä." Pravdan kirjoituksessa annettiin avoin tunnustus Tshekkoslovakian viranomaisille lain ja järjestyksen ylläpidosta.

Pres. Nixon "viivyttää" joukkojen vähentämistä

Thieu nimitti sotaisen kenraalin, entisen sisäministerin, Saigonin pääministeriksi

Saigon. — Miltei samaan aikaan jolloin presidentti Ngyen Van Thieu tiedoitti, että sotaisuudestaan tunnettu eräs kenraali on nimitetty Saigonin hallituksen uudeksi pääministeriksi, saatiin täällä tietää, että Yhdysvaltain presidentti Richard Nixon on päättänyt siirtää tuonnemmaksi Vietnamissa olevien USAn asevoimien vähentämispäätöksen julkaisemisen.

Pres. Thieu pyysi lauantaina, että 43-vuotias kenraali, Tran Thien Khiem muodostaisi uuden hallituksen Saigonissa. Entinen pääministeri Tran Van Huong suostui pari päivää aikaisemmin lopulta siihen, että pääministerin paikka jää presidentin täytettäväksi. Huong ei antanut virallista eroanomusta, mutta hänen ja presidentti Thieun yhteinen sopimus tulkittiin eronpyyntöä tarkoittavaksi.

Presidentti Thieun sanotaan pyrkineen jo pitemmän aikaa 66-vuotiaan Huongin sivuuttamiseen pääministerin paikalta. Jo heinäkuun 19 päivänä levitettiin huhuja, että Thieu tulee pyytämään Huongilta eroanomusta.

Vähän myöhemmin heinäkuussa ilmoitettiin, että Saigonin parlamentin 137 jäsenestä oli yli toinen puoli allekirjoittanut anomuksen, että Huong luopuisi pääministerin toimesta.

Erään amerikkalaisen viranomaisen sanotaan tästä erokysymyksestä puhuttaessa huomauttaneen: "Se on nyt virallista. Huong ei ole enää pääministerinä. He suorittivat sen sievästi."

Uudeksi pääministeriksi nimitetty kenraali Khiem, on tähän asti toiminut sisäministerinä. Saigonilaisten sanotaan toivoneen, että hallituksen päämieheksi olisi nimitetty joku siviili.

Presidentti Nixonin sanomalehtivirkailija Ronald Ziegler sanoi San Clermentessa, Kalif. viikon lopulla, että mr. Nixon "ei tee päätöstä" Vietnamissa olevien asevoimien pienentämisestä ennen kuin muutaman "päivän tai viikon" kuluttua. Hän antoi vihjeen, ettei tällaista päätöstä tehdä ehkä ennen kuin vasta lokakuussa.

Camille tuhosi 4,717 kotia

Gulfport. — Punaisen Ristin taholta tiedoitettiin viikonlopulla, että alustavat tutkimukset osoittavat hirmumyrsky Camillen tuhonneen 4,717 kotia Mississipin, Louisianan ja Alabaman osavaltioissa.

Ennustaa 1,000 itsemurhaa USAn yliopistoissa

Chicago. — "Today's Health"-julkaisun syyskuun numerossa ennustetaan, että noin 1,000 yliopistojen opiskelijaa tekee itsemurhan USA:ssa tänä opiskeluvuotena.

Artikkelissa lisätään, että henkinen tasapainottomuus ja lisääntyvä painostus tulee johtamaan 10,000 opiskelijan itsemurhayritykseen.

USA protestoi reportterin karkoittamisesta

Washington. — USA:n hallitus esitti viikonlopulla Tshekkoslovakialle protestin sen johdosta kun T-slovakia sulki New Yorkin Times-lehden reportteriviraston ja karkoitti sanomalehden reportterin.

"Mutta me emme ole päättäneet ryhtyä kostotoimenpiteisiin tällä kertaa," sanoi hallituksen puhemies Robert J. McClosky kun häneltä kysyttiin aikooko USA:n hallitus karkoittaa tshekkoslovakialaisen sanomalehtimiehen kostomielessä.

KÄÄNNÖS VASEMPAAN INTIAN POLITIIKASSA?

Presidentti Giri entinen ammattiyhdistysmies — hän sai koko vasemmiston tuen

New Delhi. — Intian politiikassa tuntuu tapahtuneen selvä siirtyminen vasempaan kun maan uudeksi presidentiksi valittiin pääministeri Indira Gandhin sekä kommunistisen puolueen, rinnakkaisen kommunistisen puolueen ja Yhdistyneen sosialistipuolueen tukema itsenäinen ehdokas V. V. Giri.

Mr. Girin valintaa pidetään selvänä voittona mrs. Gandhille joka asettui avoimesti poikkiteloin kongressipuolueen oikeistojohdon eteen. Kieltäytyen antamasta tukeaan oikeistovoimin nimitetylle kongressipuolueen ehdokaalle, Sanjavi Reddylle, pääministeri Gandhi suositteli "äänestysvapautta", mikä sellaisenaan tähtäsi mr. Girin tukemiseen.

Saamansa poliittisen voiton perusteella mrs. Gandhi voi suorittaa henkilömuutoksia hallituksessa jos hän niin haluaa, voidakseeen tehokkaammin toteuttaa taloudellista reformiohjelmaa, mitä oikeisto on jarruttanut.

Mr. Giri astui 5-vuotiseen virkaansa sunnuntaina. Se tarkoittaa, että hän voi olla presidenttinä vuoden 1972 vaalien aikana jolloin ennustetaan kongressipuolueelle niin suurta vaalitappiota, että sen täytyy suostua kokoomushallituksen muodostamiseen muiden puolueiden kanssa.

Silloin vie hyvin suurta osaa presidentin valta määrätä kuka muodostaa hallituksen. Juuri tätä silmälläpitäen kenrotaan kongressipuolueen oikeistosiiven jyränneen oikeistolaisen Reddyn kongressin presidenttiehdokkaaksi.

Vaikka oikeistopiirit niin Intiassa kuin Pohjois-Amerikan mantereellakin olivat etukäteen melko varmoja Reddyn voitosta, niin entinen ammattiyhdistysmies, 75-vuotias Giri sai kuitenkin 14,650 äänen enemmistön. Äänestykseen osallistui kaikkiaan 825,504 osavaltioiden lainlaatijakuntien ja kansallisen parlamentin jäsentä edustamansa väestömäärän perusteella.

Vaalitulos osoitti, että pääministeri Gandhin asennoituminen tuli hyväksytyksi.

Jos oikeiston edustaja Reddy olisi voittanut, oikeistosiipi olisi tehnyt kovapaineisen yrityksen mrs. Gandhin sivuuttamiseksi kongressipuolueen johtoasemista ja ehkä pääministerinkin toimesta.

Nähtäväksi jää, miten pääministeri Gandhi suhtautuu oikeistojohtajiin.

Kysyttäessä, eroaako hän vaalituloksen vuoksi toimestaan, kongressipuolueen oikeistolainen presidentti S. Nijalingappa, sanoi: "Miksi pitäisi minun erota?"

LAKIMIES-PRESIDENTTI

Intian uudeksi presidentiksi valittu Varajahiri Venkata Giri on Irlannissa koulutuksensa saanut lakimies. Hänestä tuli toukokuussa Intian v.t. presidentti Zakir Hussainin kuoleman jälkeen.

Elokuun 10 pnä 1894 Berhamporessa syntynyt Giri on hindulainen. Hän on aikaisemmin ollut Uttar Pradeshin, Keralan ja Mysoren osavaltioiden kuvernöörinä sekä Intian varapresidenttinä.

Irlannissa ollessaan Giri osallistui Irlannin vallankumouksellisten Sinn Fein Liikkeeseen minkä perusteella Englanti karkoitti hänet Irlannista.

Palattuaan Britannian hallinnon alaiseen Intiaan mr. Giri liittyi Mohandas Gandhin johtamaan vapaus-

(Jatkuu siv. 5)

VIIME TIEDOT

Wien. — Täällä tiedoitettiin tiistaiaamuna, että ainakin yksi henkilö sai surmansa kun Canadan lähetystörakennus paloi poroksi tiistaita vasten yöllä mahdollisesti bensiinipommin sytyttämänä.

Washington. — Presidentti Nixonin eräs neuvonantaja varoitti USA:n hallitusta eilen (maanantaina) ettei mahdollisesta Vietnamin sodan lopettamisesta tulla saamaan varoja maan sisäisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Tel Aviv. — Israelin taholta tiedoitettiin, että arabit tekivät tiistaita vasten yöllä kolme rakettihyökkäystä Jerusalemia vastaan. Tämän sanottiin olleen ensimmäisen rakettihyökkäyksen lähi-idässä vuoden 1967 kuusipäiväisen sodan jälkeen. Israelin lausunnossa sanottiin lisäksi, ettei hyökkäyksen johdosta menetetty ihmishenkiä.

Ottawa. — Pääministeri Pierre Elliott Trudeaun virastosta tiedoitettiin maanantaina, että pääministeri tulee kohtaamaan edelleenkin mielenosoittajia huolimatta Vancouverissa sattuneesta tapauksesta, minkä johdosta eräs nuorukainen yritti nostaa pahoinpitelysyytteen pääministeriä vastaan. Pääministeri on parhaillaan lomailemassa Välimerellä.

Halifax. — Memorial yliopiston eräs biologian professori sanoi täällä meneillään olevassa saastuneisuutta käsittelevässä konferenssissa maanantaina, että St. Lawrencen lahdella vallitseva öljysaastutus surmasi viime keväänä vähintään 2,000 hyljettä. Hän sanoi tältä merenlahdelta löydetyn niin paljon öljysaastaa, että eräiden hylkeiden uimukset olivat "liimaantuneet" niiden kylkiin kiinni ja ne eivät voineet uida.

Poliisi sai surmansa pidätyksen yhteydessä

Windsor. — Yksi poliisi sai surmansa ja kaksi muuta vakavia vammoja viime lauantaina tapahtuneen 45 minuuttia kestäneen laukaustenvaihdon aikana erään miehen jouduttua kolmen eri poliisilaitoksen jäsenyyteen kuuluvien poliisien piirittämäksi Sandwichin länsipäässä sijaitsevassa talossa.

Tapauksen johdosta on nostettu syyte harkitusta murhasta 26-vuotiasta William Rosickia vastaan.

PERU KANSALLISTAA LISÄÄ ÖLJYLAITOKSIA

Lima. — Peru on ottanut kontrolliinsa kansallistamistarkoitusta varten yhdysvaltalaispiirien omistaman International Petroleum yhtiön nekin laitokset, joita ei kansallistettu viime lokakuussa.

Perun hallitus kiinnittää nyt huomiota omaisuuksiin joiden arvo on noin $54 miljoonaa, sisältyen niihin 40 laitosta ja rakennusta, kolme maaseutu-omaisuutta, 12 tavaravarastoa ja 40 huoltoasemaa.

Nämä laitokset takavarikoitiin siltä varalta jos ko. yhtiö ei maksa torstaihin mennessä $690 miljoonan suuruista verorästiään.

Näitä maksamattomia veroja on kertynyt hallituksen selityksen mukaan siitä kun International Petroleum yhtiö on suorittanut laittomasti öljyresurssien riistämistä viimeksikuluneen 44 vuoden aikana.

Yhdysvaltain hallituksen edustaja John Irwin saapuu Peruun tänään keskustelemaan kansallistamiskysymyksistä.

Yhdysvaltain sanotaan vaativan, että Perun täytyy "maksaa oikeudenmukaisen ja riittävän korvauksen" IPC:lle, mikä on Standard Oil of New Jerseyn alayhtiö.

Perun sanotaan tarjonneen $70 miljoonaa korvaukseksi alkuperäisestä La Brea Y Painasin ja Talara Refineryn öljykenttien kansallistamisesta ja Perun kaivosministeri, kenraali Jorge Fernandez Maldonado tähdentää, että nyt kansallistettavista öljyyhtiön laitteista maksetaan $120 miljoonaa. Mutta hän sanoo, että tämä summa maksetaan vasta sitten kun rästiin jäänyt $690 miljoonan veroerä on maksettu valtiolle.

Ollen tyytymätön sekä amerikkalaisten rahamiesten omistamien öljylaitosten kansallistamiseen että niistä luvattuihin korvauksiin, Washington on uhannut turvautua n.s. Hickenlooper-muutosehdotukseen minkä perusteella Peru lakkaisi saamasta finanssi- ja tekniikka-avustusta.

Mr. Irwin keskustelee myös Perun 200 mailin laajuisista kalastusvesialueista, missä amerikkalaiset kalastusalukset ovat usein joutuneet vaikeuksiin.

ELÄKKEISIIN VUODEN ALUSSA $1.58 KOROTUS

Ottawa. — Suuresti nousseiden elinkustannusten perusteella tulevat vanhuudeneläkkeet (peruseläkkeet) kohoamaan tammikuun 1 päivästä alkaen $1.58 kuukaudessa eli nykyisestä $78.00 kuukausieläkkeestä $79.58. Samaan aikaan nousevat myös ne kuukausimaksut joita suoritetaan Canadan eläkerahastoon.

Peruseläkkeiden korotus mainitulla summalla koskee 1,600,000 canadalaista, mukaanlukien niitä, jotka rupeavat 65 vuotta täytettyään saamaan tätä eläkettä joko heti vuoden alussa tai vuoden 1970 aikana.

Mainituista eläkeläisistä on 780,000 henkilöitä, jotka saavat ns. taatun tulon lisäeläkettä, mikä nousee vuoden alussa 43 sentillä. Lisäeläke on nyt $31.20. Vuoden alusta alkaen se on $31.83. Kaiken kaikkiaan peruseläkkeen ja lisäeläkkeen varassa olevat vanhemmat kansalaiset saavat siis vuoden alussa $2.01 korotuksen eläkkeisiin eli yhteensä $111.41 kuukaudessa.

Nämä huoltoministeriön viime torstaina ilmoittamat eläkekorotukset johtuvat kaavasta, jonka mukaan eläkemaksut nousevat elinkustannusten kohoamisen perusteella. Mutta vaikka elinkustannukset ovat kohonneet viimeksikuluneen 12 kuukauden aikana 5-prosenttisesti, niin voimassa olevan kaavan mukaan eläkkeet kohoavat vain 2 prosenttisesti mikä on lain sallima korkein eläkekorotus. Kaiken kaikkiaan eläkeläisten talousasema heikkenee siis 3-prosenttisesti.

Samalla kertaa huoltoministeriö tiedoitti, että työläisten ja työnantajain Canadan eläkerahastoon suorittamat maksut tulevat myös kohoamaan tammikuun ensimmäisestä päivästä alkaen.

Korkein vuosimaksu työläisten kohdalta nousee $84.60:een $82.20:sta ja työnantajan kohdalta samoin. Itsenäisten työntekijäin ns. vapaitten ammattien harjoittajien ja muiden vuosimaksu 1970 on $169.20 nykyisen maksun ollessa $165.60.

Korkein tulomäärä, mihin asti Canadan eläkemaksuja peritään, on vuonna 1970 $5.300 vastaavan määrän ollessa nyt $5,200.

Canadan eläkettä nauttivat henkilöt tulevat saamaan v. 1970 korotetun eläkkeen, mutta täydellisen Canadan eläkesuunnitelman eläkkeen voivat canadalaiset saada vasta vuonna 1976.

Ne jotka saavat Canadan eläkesuunnitelman osittais-eläkettä (palvelus- eli maksuajan pituuden perusteella), tulevat saamaan 2-prosenttisen korotuksen v. 1970.

Myös jälellejääneille tulevat Canadan eläkesuunnitelman eläkkeet kohoamaan 2-prosenttisesti tammikuun 1 pnä. Orpojen ja leskien saamat maksut Canadan eläkesuunnitelman pohjalla tulevat myös nousemaan.

Korkein hautausapumaksu (death benefit) mikä voidaan Canadan eläkesuunnitelman perusteella v. 1970 saada on $530.00.

Vuoden 1969 loppuun mennessä tulee 140,000 canadalaista saamaan Canadan eläkesuunnitelman perusteella kuukausimaksut ja huollettaville lain mukaan tulevat maksut.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1078
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Intian voitto

Kuten viikon lopulla saatiin tietää, Intian uudeksi presidentiksi ei valittu nyt kongressipuolueen virallista ehdokasta, vaan riippumattomana ehdokkaana ollut V. W. Giri, joka sai kongressipuolueen vasemmiston ja pääministeri Indira Gandhin sekä kommunistisen puolueen, kommunistisen rinnakkaispuolueen ja yhdistyneen sosialistipuolueen kannatuksen ja tuen.

Ilmeistä on, kuten mrs. Gandhi on vaalien jälkeen selittänyt, että kongressipuolueen oikeistosiipi jyräsi puolueen ehdokkaaksi Sanjuca Reddyn nimenomaan siinä mielessä, että saataisiin pääministeri Gandhin asema kestämättömäksi pääministerin toimessa.

Tosiasiassa kongressipuolueen oikeistosiipi oli valmiina poliittisen giljotiinin käyttöön heti jos heidän ehdokkaansa tulee valituksi maan presidentiksi ja pääministeri Gandhin kannattama ehdokas, entinen ammattiyhdistysmies Giri jää valitsematta.

Vaalien jälkeen (tiistaina), jolloin vielä ei oltu tuloksia laskettu lopullisesti, kongressipuolueen oikeistolainen presidentti S. Nijalingappa antoi julistuksen, että pääministeri Gandhin on annettava "selitys" siitä miksi hän ei tukenut puolueen virallista ehdokasta Reddya, joka sivumennen sanoen nimitettiin ehdokkaaksi vastoin mrs. Gandhin tahtoa ja julkisesti esittämää toivomusta.

Nyt kun osoittautui, että oikeistopampuilla ei olekaan valitsijakunnan tukea ja kannatusta, ei luonnollisesti ole enää mahdollista, että sellaiset miehet kuin Nijalingappa voisivat uhkailla pääministeri Gandhia. Mahdollista on, että mrs. Gandhi joutuu selvittämään välejään joidenkin äärioikeistolaisten kanssa nimenomaan siksi, että kongressipuolue voittaisi ainakin osan siitä kansansuosiosta, minkä puolue on menettänyt nimenomaan huippujohdon oikeistosuuntauksen vuoksi.

Vastakohdat Intian poliittisissa piireissä ovat viimeaikoina jyrkistyneet tuntuvasti. Heinäkuussa Intian hallitus teki päätöksen 14 johtavan, intialaisen (ei siis ulkomaalaisen) pankin kansallistamisesta. Tämä päätös perustui aiemmin tehtyyn kongressipuolueen päätökseen ja maan talouselämän vaatimuksiin. Itse pankkien kansallistamispäätös tehtiin kiivaan keskustelun jälkeen. Ja Indira Gandhin puoltama edistyksellinen talousohjelma on kohdannut suurta vastarintaa kongressin johtopiireissä. Näissä kysymyksissä jäi oikeisto vähemmistöön, mutta presidenttiehdokkaan nimityksessä se sai ajetuksi tahtonsa läpi.

Maan varsinaiset oikeistopuolueet Djanh Sangh ja Svatantra ovat leimanneet yksityispankkien kansallistamispäätöksen laittomaksi ja perustuslakivastaiseksi toimenpiteeksi vaatien sillä pohjalla pääministerin eroa. Varapääministeri ja valtionvarainministeri Moradji Desai tuli erotetuksi viimeksimainitusta virasta sen vuoksi kun hän vastusti pankkien kansallistamispäätöksen toteuttamista. Desai päätti silloin jäädä pois koko hallituksesta ja oikeistopiirit nostivat tunnuksen, että hänet on otettava takaisin. Mrs. Gandhi ei kuitenkaan taipunut.

Nyt ovat valitsijat asettuneet kaikissa näissä tärkeissä kysymyksissä edistyksellien talousohjelman puolelle. Girin valinta presidentiksi vahvisti poliittisesti puhuen mrs. Gandhin asemaa pääministerinä ja katkoi vastaavasti kongressipuolueen oikeistosiiven kynsiä.

Vaalien lopputuloksena voidaan pitää sitä, että se, minkä oikeisto taustamiehineen hävisi, koituu Intian monimiljoonaisen kansan hyväksi.

Työnpäivänä

Vanhojen perinteiden mukaisesti on lehtemme tämänpäiväinen numero omistettu Työnpäivän kunniaksi. Yhdysvalloissa ja Canadassa vietetään Työnpäivää syyskuun ensimmäisenä maanantaina. Täkäläiset kansalaisemme tulevat ammattiyhdistysliikkeen jäseninä ja työväen toiminnan kannattajina osallistumaan syyskuun 1 päivänä (maanantaina) järjestettäviin työpäivän kulkueisiin, juhliin ja kokouksiin.

Vapaus puolestaan haluaa tänä työnpäivänä kiittää lukijoitaan ja kannattajiaan siitä hyvästä avusta ja tuesta, mitä lehtemme on kuluneen vuoden aikana saanut — kannatuksesta, mitä ilman ei lehtemme olisi voinut yhä suurenevia vaikeuksiaan voittaa. Samalla kiitämme sydämellisesti tämän juhlanumeron avustajia, asiamiehiä ja naisia kirjeenvaihtajia, tervehdysten lähettäjiä ja muita.

Työnpäivän juhlinta tapahtuu Canadassa vanhojen perinteiden muovaamissa uomissa: Juhlintaan kuuluu eloisat paraatit soittokuntineen ja mainosvaunuineen sekä [illegible] ja suuret kokoukset, missä puhutaan nykyhetken tilanteesta ja sen työväenliikkeelle asettamista tehtävistä.

Toisaalta jokainen työnpäivä on kuitenkin erikoinen, sillä vaihtuvat olosuhteet antavat leimansa niin juhlinnalle kuin työväenliikkeen tehtäville.

Tänä vuonna kiinnitetään työnpäivän juhlissa erikoishuomioa maan talouskysymyksiin — voimakkaisiin palkkaliikkeisiin ja lakkoihin, mitä on käyty ja käydään entistä suuremmassa mittakaavassa kautta maan; niihin hyökkäyksiin, mitä kehitellään inflaatiovastaisen taistelun nimissä ammattiyhdistysliikettä vastaan; varsinkin alueellisesti vallitsevaan työttömyyteen ja laajeneseen, mikä näyttää paheneavan edelleen syksyyn mennessä, ja mitä hallituksen ns. inflaatiovastainen ohjelma osaltaan kiihdyttää; siihen hyökkäykseen mitä kehitellään sosiaalihuollon alalla vaatimalla esim. lapsilisien ja vanhuudeneläkkeiden huonontamista sekä yleensä sosiaalihuollon laajentamisen ja parantamisen estämistä; farmarien ja erikoisesti omalla työllään elävien vehnäfarmarien taloustilanteen huonontumiseen ja niihin seikkoihin, miten voidaan työläisten ja farmarien yhteistoimintaa parantaa yhteiseksi hyväksi.

Nyt järjestettävissä työnpäiväjuhlissa todetaan ja tuomitaan se kun Yhdysvaltain hallitus ei ole kaikista lupauksistaan huolimatta vieläkään lopettanut hyökkäyssotaansa pientä mutta urheata Vietnamin kansaa vastaan. Canadan työnpäiväjuhlissa tullaan esittämään vaatimuksia, että Canadan pitää lopettaa aseiden myynnin Yhdysvalloille Vietnamissa käytettäväksi ja liittohallituksen tulisi entistä päättävämmin liittyä siihen maailmanlaajuiseen rauhanliikkeeseen, mikä yhdessä amerikkalaisten parhaimmiston kanssa vaatii Washingtonia lopettamaan Vietnamin sodan, tuottamaan omat ja liittolaistensa asevoimat pois Vietnamista ja suostumaan siihen, että vietnamilaiset saavat v. 1954 Genevessa allekirjoitetun sopimuksen perusteella ratkaista omat sisälliset ongelmansa minkään ulkomaisen voiman sekaantumatta heidän asioihinsa.

Huolimatta siitä missä puitteissa eri maakunnissa ja kaupungeissa työnpäivää nyt vietetään, me uskomme, että täkäläiset kansalaisemme osallistuvat niihin yhdessä muiden canadalaisten työläisten kanssa.

Hyvää työnpäivää kaikille kansalaisillemme!

Kenraali ja presidentti Svaboda:

Maineikas vuosipäivä

Slovakian kansannousun alkamisen 25. vuosipäivää vietetään erittäin merkityksellisten seikkojen vallitessa — sitä vietetään ensimmäistä kertaa kummankin veljeskansamme välisten suhteitten lopullisen järjestelyn jälkeen, federaalisen Tshekkoslovakian Tasavallan syntymisen jälkeen. Tämä toalasta antaa meille tilaisuuden ei ainoastaan palauttaa mieliimme neljännesvuosisadan takaisia tapahtumia vaan arvioida kokonaisuudessaan vapautustaistelun koko kulminaatiota kolmantena sellaisena kansallisena rintamalla sekä Slovakian kansannousun merkitystä kansakunnillemme.

Vuoden 1944 puolivälissä olimme saavuttaneet loppuun ensimmäisen tshekkoslovakialaisen armeijakunnan muodostamisen ja osallistuimme yhdessä neuvostoarmeijan kanssa Hitlerin armeijan takaa-ajoon. Silloin alkoivat meidän yksikkömme jo lähestyä Tshekkoslovakian rajaa. Muistan niin dramaattiset tapaukset elokuussa 1944 niin tarkasti kuin ne olisivat tapahtuneet eilen. Kesäoffensiivin aikana oli valkovenäläisellä alueella Länsi-Ukrainassa ja Puolassa tuhottu 30 saksalaista divisioonaa, otettu vangiksi 160,000 vihollissotilasta, tapettu 381,000 fasistia ja tuhottu 3,000 panssarivaunua. Elokuun 28 pnä saavutti meidät yllättävä uutinen siitä, että Romania oli solminut aselevon Neuvostoliiton kanssa.

Ja sitten tuli elokuun 30. päivä. Olimme silloin Lvovin länsipuolella, Premyslin edustalla. En tiedä enää, kuka minulle toi uutisen siitä, että oli ottanut vastaan Banska Bystrican Vapaan Radion tiedonannon, jonka mukaan Slovakiassa oli alkanut kansannousu. Muistan, miten suurella riemulla ensimmäisen tshekkoslovakialaisen armeijakunnan jäsenet ottivat vastaan tämän uutisen.

Onnittelimme ennen kaikkea slovakkeja, mutta myös toisiamme. Ilonkyyneletkään eivät puuttuneet. Innostus ei tahtonut loppua lainkaan. Samanaikaisesti tulimme kuitenkin myös tietoisiksi siitä, että edessämme oli raskas ja vastuunalainen tehtävä rientää mahdollisimman nopeasti Slovakian kansannousun avuksi. Saatoimme kuvitella miten raivoten Hitler-fasistit olivat reagoineet tapahtumaan ja millaisia voimia he asettaisivat vastustamaan slovakian rohkeata kansaa. Pelkäsimme, että Hitler saattaisi divisioonillaan tukahduttaa vereen juuri alkaneen kansannousun. Tässä tilanteessa vaati koko ensimmäinen tshekkoslovakialainen armeijakunta päästä lentoteitse Slovakiaan ja pudotettuksi sinne laskuvarjoilla voidakseen mahdollisimman tehokkaasti olla apuna meidän alueemme vapauttamisessa.

Neuvostoarmeijalla ei tuolloin kuitenkaan ollut riittävästi teknistä materiaalia käytettäväksi tähän tarkoitukseen ja meidän suunnitelmamme toteuttamiseen. Jo elokuun 31 pnä vieraili Tshekkoslovakian Moskovan lähettiläs Z. Fierlinger yhdessä kenraali Pikan kanssa komissaari A. J. Vyshiskin luona ja selosti hänelle tilannetta Slovakiassa. Hän selitti kysymyksen olevan koko kansakuntaa koskevasta toiminnasta, jolla oli takanaan presidenttimme ja hallituksemme hyväksyminen, ja pyysi apua asetoimitusten, laskuvarjoyksikköjen ja lentolaivueitten muodossa. Vyshinski vastasi ymmärtävänsä tilanteen ja esittävänsä koko asian hallitukselle, mutta että kuitenkin vain Neuvostoliiton korkein sotilasjohto voisi päättää siitä, missä muodossa apua voitaisiin antaa.

Neuvostojohto antoi marsalkka Konevin tehtäväksi laatia mahdollisimman lyhyessä ajassa ehdotus suunnitelmaksi apuoperaatiosta. Syyskuun 4 pnä hyväksyi sotilasjohto operaatiosuunnitelman ja määräsi operaation aloitettavaksi viimeistään 4 päivän sisällä.

Syyskuun 8 pnä 1944 klo puoli seitsemän aamulla alkoikin sitten operaatio Karpaattien Dukla-solassa päämääränä tunkeutuminen Slovakiaan Karpaattien ylitse niin nopeasti kuin mahdollista.

Alvan juuri ennen yksiköjemme siirtymistä taisteluun pidin heille suunnilleen seuraavansisältöisen puheen:

"Seisomme kotimaamme kynnyksellä. Ajatelkaa, miten kunniakas tehtävä teitä odottaa. Tämän tehtävän täyttämisestä kannamme kaikki täyden vastuun omantuntomme ja kansakuntiemme edessä. Olen vakuuttunut siitä, että te tulette täyttämään tehtävänne. Se ei tule olemaan helppo. Ottakaa esimerkkiä vanhempien taistelutovereittenne, Sokolovin, Kievin, Biela Cerkowin ja Zazkovien maineikkaitten sankarien taisteluasenteesta." Jälleen kerran palautin sotilaittemme mieliin marsalkka Konevin sanat, jotka hän oli lausunut kaksi päivää aikaisemmin esitellessään meille operaatiosuunnitelmaa: "Me joko ylitämme Karpaatit tai kuolemme taistelussa!"

Slovakian kansannousun alkamisen ensimmäisestä päivästä lähtien oli meille sotilaille selvää, millainen raskas isku tämä toiminta oli ollut hitleriläiselle ylijohdolle. Slovakian kansannousu sekoitti Hitler-fasistien koko sotilasjärjestelmän Keski-Euroopassa, ja mikä nimenomaan saksalaisille oli erittäin vaarallista, kansannousu oli puhjennut aivan böömiläisten alueitten naapuruudessa ja varsin lähellä Itävallan rajaa. Slovakian kansannousun taistelijat sitoivat Hitlerin armeijalta 8 eliittidivisioonaa. Sotilaallinen ja poliittinen menetys oli vihollisellle myös sen vuoksi erittäin merkittävä, koska Hitler tällä tavoin menetti jälleen yhden "liittolaisistaan" ja sen armeijan, samoin kuin Slovakian talouspotentiaalin, joka tosin ei ollut kovin suuri, mutta kuitenkin siinä kriittisessä tilanteessa, johon Saksa kesän 1944 menetysten johdosta oli joutunut, esitti tuntuvaa osaa.

Slovakian kansannousussa huipentui Slovakian kansan vallankumouksellinen, antifasistinen taistelu. Ne sotilasyksiköt, jotka olivat liittyneet partisaaneihin, kantoivat tuosta hetkestä alkaen nimitystä "ensimmäinen tshekkoslovakialainen armeija Slovakiassa". Slovakian kansan suurenmoista tietoisuutta osoitti mobilisaatio, joka suoritettiin kahdessa vaiheessa vapautetulla alueella, nimittäin syyskuun 1. ja 26. pnä 1944. Aseitten puutteesta kuitenkin johtui, että osa sotilaista oli jälleen vapautettava palveluksesta. Tästä huolimatta oli uudistetun tshekkoslovakialaisen armeijan käytettävissä Slovakian kansannousun aikana 50,000 — 60,000 miestä.

Natsien alkuperäinen aikomus kukistaa kansannousu kolmen päivän kuluessa osoittautui täysin epäreaaliseksi. Taistelut kestivät Slovakiassa kolmen kuukauden ajan ja vielä sen jälkeen jäi kaukaisille vuoristoalueille, ennen kaikkea Ala-Tatran seuduille, yli 15,000 slovakialaista vastarintataistelijaa, jotka säilyttivät alueensa neuvostoarmeijan saapumiseen saakka.

Merkittävän tehtävän Slovakian kansannousussa suorittivat kommunistit. He olivat sen johdossa ja he kuuluivat partisaaniyksikköjen taisteluvalmiimpiin jäseniin. Slovakian kansannousun aikana, elokuun 29. pnä 1944, tuli kommunistisesta puolueesta ensimmäisen kerran hallituspuolue meidän valtiomme alueella.

Banska Bystricassa samoin kuin koko vapautetulla alueella ottivat kansan vallankumoukselliset elimet — Slovakian kansallisneuvosto ja kansalliskomiteat — käsiinsä vallan ja muodostivat kansandemokraattisen valtiomuodon perustan.

Slovakian kansannousulla oli ensimmäisestä päivästä lähtien valtava merkitys Tshekkoslovakian uudelle lujittumiselle. Uutinen siitä, että slovakit olivat itse ryhtyneet taisteluun fasistisen hallitusjärjestelmän tuhoamiseksi ja yhtenäisen Tshekkoslovakian tasavallan uudistamiseksi, nostatti böömiläisillä alueilla suurta innostusta ja johti voittamaan sen epäluulon, jota Mynchenin sopimuksen jälkeen oli kansakuntiemme keskuuteen kylvetty.

Vaikka K. H. Frank oli antanut määräyksen siitä että jokainen yritys ylittää rajan Määrin ja Slovakin rajalla rankaistiin kuolemalla ja vaikka hän mestauttikin suuren määrän tshekkiläisiä isänmaanystäviä, siirtyi elo-, syys- ja lokakuussa satoja varsin nuoria tshekkejä vapautetulle alueelle ja liittyi siellä partisaani- tai sotilasyksikköihin. Kansannousun yksikköihin ilmoittautui myös lukuisia tshekkejä, jotka joko asuivat Slovakiassa tai jotka natsilaiset miehitysviranomaiset olivat siirtäneet sinne pakkotyöhön. Samalla on kuvaavaa, että myös paljon Neuvostoliittolaisissa koulutuksensa saaneita tshekkejä ja slovakkeja saapui Slovakiaan taistellakseen siellä. Eräs tämän suuren toiminnan johtajista oli Jan Sverma, joka kaatui Hitler-fasisteja vastaan Slovakiassa.

Slovakian kansannousussa eivät taistelleet kuitenkaan vain slovakit vaan myös muita kansallisuuksia, Neuvostoliiton kansalaisia, ranskalaisia, jugoslaaveja, puolalaisia, unkarilaisia jne., jotka taistelullaan osoittivat kansainvälistä yhtenäisyyttä kamppailussa Hitler-fasismia vastaan.

Tässä tilaisudusesa haluaisin palauttaa mieliimme niiden ihmisten muiston, jotka uhrasivat elämänsä Slovakiassa vuosina 1944—45 taistelussa kansakuntiemme vapautuksen ja tasavaltamme uudelleen perustamisen puolesta. Haluan muistaa yli 10,000 kaatunutta tai kuoliaaksi kiduttettua, 30,000 natsien keskitysleireille raahattua, haluan muistaa niiden 60 kylän asukkaita, jotka fasistit tuhosivat, enkä suinkaan vähiten niitä tuhatta ensimmäisen tshekkoslovakialaisen armeijakunnan sotilasta, jotka kaatuivat Dukla-solassa rientäessään slovakialaisten isänmaanystävien avuksi.

Slovakian kansannousu, jonka 25. vuosipäivää juuri vietämme, muodostui esikuvaksi tasavaltamme uudelle oikeudenmukaiselle järjestelmälle kahden täysin tasa-arvoisen kansakunnan, tshekkien ja slovakkien valtiona. Slovakian kansa on jo neljännesvuosisadan ajan ilmaissut oikeutensa itsemääräämiseen ja omien asioitensa ratkaisemiseen yhteisessä valtiossamme. Maineikkaan kansannousun aikana se osoitti olevansa edistyksellinen, urhea ja aktiivinen kansa.

Slovakian kansannousun testamentti toteutettiin johdonmukaisesti tammikuussa 1968, jolloin kumpikin kansakuntamme suurenmoisen uudistusprosessin kuluessa astui uudelle tielle saavuttaakseen ne ihanteet, jotka olivat myös Slovakian kansannousun perustana.

Kapkaupunkilainen 60-vuotias hammaslääkäri Philip Blaiberg kuoli äskettäin Groote Schuurin sairaalassa noin 19 kuukautta sen jälkeen kun hänelle oli siirretty erään värillisen miehen sydän. Hän oli tähänastisista sydänsiirtopotilaista kaikkein kauemmin elänyt henkilö.

Kirjeitä

MIHIN ON HÄVINNYT URHEILU-UUTISET?

Silloin kun Vapaus vielä ilmestyi 3-päiväisenä oli urheiluosasto kohtalaisen hyvä, mutta heti sen jälkeen kun Vapaus muutettiin 2-päiväiseksi sen urheiluosasto hävisi melkein olemattomiin.

Missähän lienee vika? Onko siellä toimituksessa yhä edelleen työvoimapula vai onko maailmassa lakattu urheilemasta?

Kuluneen kesän aikana on Vapaudessa nähty hyvin vähän rata- ja kenttäurheilun tuloksia. Ehkä tätä seikkaa ei tavalliset "ei-urheilijat" huomaa, mutta uskon, että kyllä vanhat urheiluveteraanit, kuten allekirjoittanutkin, huomaavat sen. Se tekee muuten hyvin tympäisevän vaikutuksen kun aukaisee lehden keskisivun ja näkee ettei olekaan mitään uutisia urheilumaailmasta. Tämä on tapahtunut hyvin useasti tämän kesän aikana. En tiedä mitä tästä ajattelee toiset entiset urheilijat, mutta allekirjoittaneen toivomus olisi, että tämä asia korjataan aivan lähitulevaisuudessa.

T. I. Ristimäki.

KIITOS ASIALLISESTA HUOMAUTUKSESTA

Urheilu - uutisten suppeuden pääsyynä on ollut postipalvelun kehnous, jonka johdosta urheilutiedot on saatu kymmenpäiväisellä ja sitäkin pidemmällä "parralla" rumistettuina ja toisena syynä on ollut sairastapauksista johtunut työvoimapuute. Yritetään saada parempia urheiluosastoja tästä eteenpäin. — Toimitus.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Manda Ranta. — Vancouver, B.C., täyttää perjantaina elokuun 29 päivänä 73 vuotta.

Aune Liikala, Hearst, Ontario, täyttää lauantaina elokuun 30 päivänä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Kennedyn veteenajon kuulustelut aloitetaan

Boston. — Kuulustelut auto-onnettomuudessa surmansa saaneen Mary Jo Kopechnen kuolemantapauksen tutkimiseksi on määrätty aloitettavaksi 3. syyskuuta.

Yleinen syyttäjä Edmund Dinis ilmoitti, ettei senaattori Edward Kennedyä kutsuta kuulusteluun todistajaksi.

Kuulustelun aloittamisesta sovittiin Dinisin ja Edgertownin tuomioistuimen puheenjohtajan James A. Boylen 40 minuuttia kestäneessä neuvottelussa. "Me yritämme saada määritellyksi miss Kopechnen kuolinsyyn", sanoi Dinis neuvottelutilaisuuden jälkeen. Hän ilmoitti edelleen kutsuvansa todistajaksi viitisentoista ihmistä, mutta ei kuitenkaan Kennedyä. Miss Kopechne kuoli 18. heinäkuuta, jolloin Kennedyn ohjaama auto suistui tieltä veteen Chappaquiddickin saarella.. Kennedy ilmoitti olleensa syypää onnettomuuspaikalta poistumiseen, ja hänet tuomittiin kahden kuukauden ehdolliseen vankeusrangaistukseen.

PÄIVÄN PAKINA

BLAIBERGIN "JATKOELÄMÄSTÄ"

Tähän asti kaikkein kauemman elänyt sydänsiirtopotilas tri Philip Blaiberg kuoli muutama päivä sitten.

Tämä valkoihoinen hammaslääkäri, joka sai tammikuussa 1968 rotusyrjinnästään huonoon maineeseen joutuneessa Etelä-Afrikassa taitavan leikkauksen perusteella erään tummaihoisen henkilön sydämen, sai viettää "jatkoelämää" lähes 20 kuukautta.

Kapkaupungin Groote Schuur -sairaalasta tiedoitettiin 19 kk. sitten, että sydämen siirto kuolleelta henkilöltä sydänvian vuoksi melko heikossa tilassa olleelle Blaibergille kesti viitisen tuntia, ja että tämän leikkauksen suoritti tri Christian N. Barnard kumppaneineen.

Tätä ennen oli tri Barnard suorittanut maailman ensimmäisen sydänsiirron joulukuun 3 p. 53-vuotiaalle Louis Washkanskylle, joka eli vain 18 päivää.

Blaibergin kuolemasta ja siihen liittyvistä seikoista keskustellaan melko varmuudella aika paljon. Esimerkkinä mainittakoon, että Vatikaanin lehti riensi pian hänen kuolemansa jälkeen "todistamaan", että "turhaa on potkia tutkainta vastaan" vaikka lehti joutuikin myöntämään, että tieteellistä tutkimus- ja kokeilutyötä tullaan edelleen jatkamaan myös lääketieteen alalla.

Pian tri Blaibergin onnistuneen leikkauksen jälkeen eräs canadalainen sydänkirurgi, 44-vuotias tri J. Callaghan, leimasi sydänsiirrot yleensä ennen aikaisiksi toimenpiteiksi. Hän vetosi siihen, ettei eläimillekään tehtyjä sydänsiirtoja ole saatu onnistumaan ja sanoi: "Siksi kunnes voimme lajitella solut ja proteinit . . . on epätodenmukaista suorittaa teknisiä kokeiluja elävillä ihmisillä."

Tri Callaghan sanoi silloin, että tästä leikkauksesta maailman ympäri levinnyt tieto tulee herättämään turhia toiveita miljoonille ihmisille. Hän ennusti että Blaiberg kuolee 14 vuorokauden kuluessa.

Kirjoittaen ensimmäisen sydänsiirron traagisesta päättymisestä, neuvostoliittolainen spesialisti, tri Michael Tsentsiper esitti paljon myönteisemmän arvion sydänsiirtojen merkityksestä yleensä.

Ensimmäisen sydänsiirtopotilaan kuolemasta puhuen tri Tsentsiper palautti mieleen, ettei leikkauksen suorittajilla ollut tilaisuutta tutkia sen paremmin sydämen "lahjoittajan" kuin sen vastaanottajankaan kaikkia terveydellisiä seikkoja jne.

Hän sanoi lääkärien suorittaneen "erikoisen onnistuneesti" sydämen siirron "kykenemättä kuitenkaan vielä torjumaan ihmiselimistön vastusta vieraita kudoksia vastaan".

On selvää, kirjoitti tri Tsentsiper, että vielä tarvitaan laajoja tutkimuksia eri maissa kudosten ja elinten siirrossa. Hän piti kuitenkin varmana, että vielä koittaa aika, jolloin kyetään suorittamaan sydänsiirtoja jopa eläimiltä ihmisille, ja että ennen pitkää kyetään korvaamaan vioittunut sydän tekosydämellä.

Nyt jälestäpäin on mielenkiintoista verrata tämäntapaisia arvioita tapahtuneisiin tosiasioihin.

Puhuessaan viime maanantaina Kapkaupungissa tri Blaibergin kuolemasta tämän "ihmeleikkauksen suorittanut lääkäri Barnard sanoi avoimesti, että tri Blaibergin elimistö hylkäsi "vieraan" sydämen aiheuttaen kuoleman, ja että "lääketiede ei ole vielä löytänyt keinoa siihen, että saataisiin elimistö vastaanottamaan vieraita kudoksia esimerkiksi sydänsiirron muodossa.

"Mutta", sanoi tri Barnard, "jos minulla olisi sopiva potilas ja sydämen lahjoittaja, minä olisin valmis suorittamaan uuden leikkauksen tänään."

* * *

Yllämainittu canadalainen (ja neuvostoliittolainen) lääkäri oli siis perusasiassa oikeassa. Canadalainen lääkäri Callaghan antoi kuitenkin kokonaan epäonnistuneen arvion eli ennustuksen siitä kuinka kauan tri Blaiberg voi leikkauksen jälkeen elää. Hän "antoi" elinaikaa vain 14 vuorokautta. Tosiasiassa Blaiberg eli yli 19 kuukautta.

Neuvostoliittolainen tri Tsentsiper osui kuitenkin paljon lähemmäksi todellisuutta pidättymällä ennustelusta siitä kuinka kauan sydänsiirtopotilas elää. Hän esitti ja se on osoittautunut nyt todeksi, että "vielä tarvitaan paljon tutkimuksia kudosten ja elinten siirrossa", ja totesi lopuksi varmana seikkana, että vielä koittaa kuitenkin aika, jolloin kyetään suorittamaan sydänsiirtoja jopa eläimiltä ihmisille ja että kehitys kulkee ennen pitkään niin kauaksi, että vioittunut sydän voidaan korvata tekosydämellä.

Joissakin piireissä on vieläkin esitetty arveluja siitä, että "kannattavatko" sydänsiirrot kun huomioidaan, että ainakin Yhdysvalloissa sellainen leikkaus maksaa arviolta $50,000, ja että sydänsiirtopotilaan hoidossa tarvitaan paljon hyvien lääkärien, teknikkojen ja sairaanhoitajien apua.

Mutta jos asiaa kysyttäisiin esimerkiksi tri Blaibergilta niin hän sanoisi varmaan, että leikkaus kannatti ainakin hänen kohdaltaan, sillä hän sai nauttia elämästä vielä toista vuotta! Ja jos se "kannatti" tri Blaibergin kohdalta, niin se voi "kanantaa" jonkun toisen kohdalta ehkä vielä paremmin.

Kysymys on lääketieteellisestä kehityksestä ja ilman kokeiluja, pettymyksiä ja epäonnistumisia ei tuskin voida silläkään alalla eteenpäin päästä.

Se että sydänsiirtopotilaat ovat miltei kaikki kuolleet siihen, kun potilaan elimistö kieltäytyy ottamasta vastaan vierasta sydäntä, ei suinkaan merkitse sitä, etteikö tällekin pulmalle löydetä joskus ratkaisua.

— Kansakoura.

HAUSKAA JUHLA-AIKAA KAIKILLE!

F. GUZZI SERVICE

Korjausta, viritystä, hitsausta ja auton osia

289 Fort William Rd. Puh. DI 4-1113 ja DI 4-6113 Port Arthur, Ont.

Mr. Väinö Kainula kutsuu Teitä tutustumaan hienoon valikoimaan

HUONEKALUJA JA TALOUSVÄLINEITÄ

Twin City Furniture & Appliances

(LAKEHEAD)

43 S. Cumberland St. Puh. 344-2364 Port Arthur, Ont.

Hauskaa Työnpäivää toivotan kaikille asiakkailleni!

R. E. HULKKO

Asiamies, edustaen

GEORGE WARDROPE AGENCIES LTD.

KIINTEISTÖJÄ —VAKUUTUKSIA —LAINOJA

HAARAKONTTORI

148 S. Algoma Street. Puh. DI 4-1128 - DI 4-6976 Port Arthur, Ont.

Hauskaa juhla-aikaa suomalaisille asiakkaillemme!

McNULTY'S LIMITED

MIESTEN, NAISTEN JA LASTEN PUKIMO

LAATUVARUSTEITA KOKO PERHEELLE

JALKINEITA, MATKALAUKKUJA, KANKAITA

Puhelin DI 5-7324

228—230 Arthur Street Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JUHLALLE!

HAUSKAA JUHLA-AIKAA SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!

DORAN'S

NORTHERN ONTARIO BREWERIES LIMITED

North Algoma Street Port Arthur, Ont.

Cor. Cameron & Marks St. Fort William, Ont.

JUHLA-AJAN TERVEHDYS

suomalaisille asiakkaillemme!

McEWEN FUELS

PETROLEUMITUOTTEITA

KESKUSLÄMMITYS- JA POLTTIMOPALVELU

ON HUSKY POLTTO- JA VOITELUAINE jokaista maatalouskonetta varten. Tietoisilla Husky-tuotteiden välittäjillä on kyky auttaa Teitä valitsemaan tarpeenne kutakin vuoden aikaa varten ja samalla järjestää tarpeelliset vähittäismaksut. Voitte luottaa Huskyn nopeaan tuontipalveluun.

PUHELIN DI 4-2466 PORT ARTHUR, ONT.

PUHELIN 622-6431 FORT WILLIAM, ONT.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Syyskesän terveiset täältä Eteläpäästä. Erittäin kauniista ilmoista olemme saanut nauttia viime aikoina. Luontokin on pysynyt hyvin vihreänä, joten kansa ahertaa jokapäiväisissä touhuissaan hyvin tyytyväisenä. Mustikoita poimitaan "Luppo"-aikoina, mutta kaikkein pahin puoli on se, että niitä ei olekaan joka mättäällä. Näin ollen monet ovat joutuneet tulemaan kotia vaillinaisten astioiden kanssa, mutta kaikesta päättäen näitä marjoja on jossakin, koska karhut eivät ole tulleet kaduille kävelemään, kuten joinakin huonoina marjavuosina.

Tässä kun tuli puheeksi karhut, niin on palautettava mieliin se suuri jahti, joka käytiin täällä kymmenen vuotta sitten noita metsän kuninkaita vastaan. Asia oli siten, että Timminsin kauppalan "majuri" Leo Del Villano sai läheisten tuttaviensa kanssa päähänsä tehdä tunnetuksi tätä seutua aivan koko maailmaa käsittävässä mittakaavassa. He olivat päättäneet hankkia kuninkaalliselle vartiojoukolle noita karhunnahkoja, joista valmistettiin mahtavia karvalakkeja. Tällaiset karhunnahoista valmistetut lakit kuuluivat noiden miesten palvelusuniformuihin, ja lakit oli otettu käytäntöön vuonna 1832. Niinpä tämä Del Villanon järjestämän karhujen jahdin aikana kaadettiin 68 karhua, joista sitten valmistettiin kuulema 136 karvalakkia.

Kuten käsittää saattaa maailmalla puhuttiin kovasti tästä pohjoisen kulta-alueesta ja siitä minkälaisia urheita miehiä siellä asuu, joille ei löydy vertoja edes parhaimmista viidakkometsästäjistä. Mutta paikallinen väestö nosti kovan protestin moista karhujahtia vastaan. Arvosteluja oli kaikenlaisia ja seuraavissa kunnallisvaaleissa eivät valinneetkaan Del Villanoa johtajakseen. Jotkut arvostelivat, että hän on tehnyt liian suurta tuhoa koko Pohjois-Amerikan luontoa vastaan ja että tähän luontoon kuuluu myöskin tuo musta karhu, joka ei juuri tee kenellekään pahaa jos sitä ei vain kukaan häiritse. Nyt tuosta karhunjahti ajasta on kulunut tasan kymmenen vuotta, jona aikana on tänne kasvanut uusi karhukanta, jota vastaan ei kukaan saa erikoisesti "pöyhistellä", vaikka ne joskus tulisivatkin metsäpolulla vastaan.

Ihmeelliseen aikakauteen on eletty täällä Eteläpäässä. Kansa täällä maksaa korkeita lääkekustannuksia, mutta tällä kertaa ei ole kylässämme kun yksi tohtori, jonka pitäisi huoltaa viitisen tuhatta ihmistä. Jokainen käsittää, että yksi ei voi sitä tehdä ja vaikka olisi kuinka vakava sairaustapahtuma, niin on aivan turhaa koettaa saada lääkäriä. Henkilö saa vain aivan rauhassa kuolla. Sitten siirretään sairaalaan, jossa joku voi sivumennen todeta, että hän on päässyt pois näistä maallisista vaivoista.

Pappeja täällä kyllä on, joten on ruvettava elämään sitä vanhan kansan elämää yhdeksännellätoista vuosisadalta. Siis kun on vakavasti sairas, niin kutsuttakoon pappi, joka voi antaa lohdutuksen sanoja. Suomalaisille tämä on vanhastaan tuttu asia, siksi he luottavatkin enemmän saunaan, viinaan ja tervaan.

Vakavasti puhuen elämme täällä vakavassa lääkäripulassa. On ollut jotenkin huono onni, sillä ainakin kolme Eteläpään lääkäriä on joutunut tapaturman takia pois toimestaan. Nämä miehet olivatkin hyvin tuttuja paikalliselle väestölle ja he palvelivat näitä ihmisiä vuosikymmeniä. Tekivät työtä yötä ja päivää mutta nyt niitä ei ole ja mistään ei ole tullut tänne vakituisia tohtoreita, joten tältä puolen katsoen täällä eletään enempi omin voimin.

KUOLONSAALISTA

Viime viikon torstaina saatettiin täällä haudan lepoon pitkäaikainen pohjoisen asukas ja kylässämme yli neljäkymmentä v. tunnettu kansalaisemme entinen kaivostyömies Matti J. Kaitola. Hän oli syntynyt Kauhavalla ja oli kuollessaan 66 vuoden ikäinen. Lähinnä jäi kaipaamaan vaimonsa Saima, 1 tytär Laila Zoschke ja 2 poikaa, Arnold täällä South Porcupinessa ja Edwin Levackissa, Ont., 8 lastenlasta, 1 sisko ja 1 veli Suomessa.

Kaitola suoritti myöskin pitkän päivätyön täkäläisissä kultakaivannoissa. Kaivostyömiesuransa alkupuolella hän osallistui myöskin CSJ:n näyttämötoimintaan esittäen ansiokkaasti vaativiakin osasuorituksia. — H.

Vancouverin kuulumisia

Vancouver. — CSJ:n Vancouverin osaston kokous pidettiin 13 päivä elokuuta, ja se oli viimeinen kerta keskiviikko-iltana. Tästä lähtien kuukausikokoukset pidetään kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 iltapäivällä, kuten syystoiminnan alkaessa joka syksy on löydetty aikaa sunnuntaina, kesäisten rantaretkien houkutuksilta.

Kaikkien meidän yksimielinen toive suurjuhlan pitopaikasta Vancouverissa B.C., milloin vaan aluetoimikunta sen hyväksyy. Kyllähän täällä kuorot voisi laulaa sekä näytelijät näytellä, mutta yksi asia on surkuteltavaa, kun meillä ei ole urheilukenttää — mutta lehtemme avulla nähdään ja kuullaan työläisurheilijoitten arvokkaasta innostuksesta työläisten yhteisrintamalla.

Meillä on tämän elokuun 31 päivä piknikki Websters Cornersissa. Bussi lähtee kuten tavallista kello 11 aamupäivällä Clinton haalilta. Toivomme runsasta osanottoa tähän kesän viimeiseen piknekkiin, sekä pouta-ilmaa.

Kalastajain tanssit pidetään marraskuun 15 päivänä. Silloin tavallisesti pullistelee Clinton haalin seinät. — S.S.P.

Sydänviat tappoivat 15,500 suomalaista

Helsinki. — Noin 45,000 ihmistä kuoli erilaisiin tauteihin tai väkivaltaisesti viime vuonna, kerrotaan Tilastollisesta päätoimistosta. Sydäntauteihin kuolleiden määrä on kasvanut tasaisesti koko 1960-luvun ajan ja saavutti viime vuonna uuden huippuluvun eli lähes 15,500 ihmistä. Seuraavana kuolinsyytilastossa olivat pahanlaatuiset kasvaimet sekä keskushermoston ja verisuonten sairaudet, joihin kuolleiden määrässä on myös ollut havaittavissa kasvua.

Vuonna 1968 sydäntauteihin menehtyi 15,461 ihmistä. Vuotta aiemmin ne aiheuttivat 15,088 kuolemantapausta ja edellisenä vuonna 14,997. Vuonna 1960 näihin tauteihin kuoli ainoastaan 11,487 ihmistä, joten nousasuunta on ollut varsin selvästi havaittavissa.

Kasvaimet aiheuttivat viime vuonna 7,704 kuolemantapausta eli peräti 353 edellisvuotista enemmän. Hermo- ja verisuonivikoihin menehtyi 6,424 ihmistä.

Väkivaltaisten kuolemantapausten määrä pysyi vuonna 1968 edellisvuoteen nähden miltei ennallaan. Tapaturmaisia kuolemia sattui viime vuonna 2,666. Itsemurhia tehtiin 1,017 eli lähes 100 edellisvuotista enemmän. Muita väkivaltaisia kuolemia oli tasan 100.

Tartuntataudit ja tuberkuloosi alkavat olla kuolemansyinä jo melko harvinaisia. Influenssa aiheutti viime vuonna vallinneen epidemian takia huomattavasti tavallista enemmän kuolemia. Siihen kuoli 231 ihmistä eli 142 edellisvuotta enemmän. Tuberkuloosiin kuoli vuonna 1968 451 ja keuhkokuumeeseen 1,401 ihmistä.

Pentagon linnoittautuu poliisimuurin suojaan

Washington. — Yhdysvaltain edustajainhuone hyväksyi äskettäin lakiesityksen, joka kieltää kaikenlaiset mielenosoitukset Pentagonin edessä ja sen läheisillä alueilla. Lainsäätäjät ovat huolestuneita sodanvastaisten mielenosoitusten kasvusta.

Edustajainhuoneen puolustusvaliokunnan puheenjohtaja Mendel Rivers, joka on tämän poliisitoimen aloitteentekijä, perusteli sitä sillä, että on välttämätöntä suojella puolustusministeriön virkailijoiden fyysistä koskemattomuutta.

Tosiasiassa on kysymyksessä Pentagonin pyrkimys linnoittautua sodanvastaisilta mielenosoittajilta poliisimuurin suojaan. Edustajainhuoneen jäsen Robert A. Leggett sanoikin, että Pentagonin ympärille on pystytettävä umpiaita.

Poliisi käytti heti suotuisaa tilannetta ja vangitsi Pentagonin edessä neljä mielenosoittajaa, jotka osallistuivat Hiroshiman atomipommituksen 24. vuosipäivän johdosta järjestettyyn mielenosoitukseen.

ONNITTELUMME

Työnpäivän johdosta!

HILLPORT TAXI

SUOMEA PUHUVAT AJURIT

Puh. DI 5-5461

122 S. Cumberland St.

Port Arthur Ontario

ONNITTELUMME

Työnpäivän johdosta

asiakkaillemme!

SAASTO'S MEN'S WEAR

Suomalainen miesten vaatetusliike

294 Bay Street Port Arthur

Puhelin DI 5-5012

HAUSKAA JUHLA-AIKAA

asiakkaillemme!

ANDREW McCORMACK INSURANCE

LIMITED

VAKUUTUSTOIMISTO

Puhelin DI 4-6686

204 Arthur Street

Port Arthur Ontario

Myy kaikenlaisia vakuutuksia, kuten palo-, henki- ja tapaturmavakuutuksia

ONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JOHDOSTA!

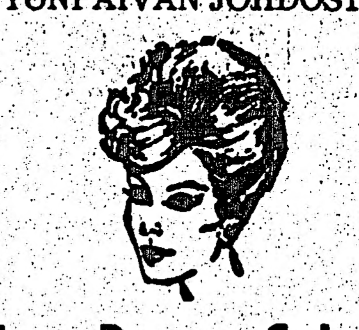

Ines Beauty Salon

Suomalainen kampaamo

INES NIITTYNEN

Kestokiharat ennen juhlia

Puhelin 345-5122

300 Pearl Street

Port Arthur Ontario

ONNITTELUMME

OIKONEN'S

Black & White & Yellow Cabs

(Mustat, valkoiset ja keltaiset taksa-autot)

ovat palveluksessanne

Soittakaa

DI 5-7721 tai DI 5-8621

Kaikki matkustajat vakuutettuja

191 Lorne Street

Port Arthur Ontario

HAUSKAA JUHLA-AIKAA KAIKILLE!

W. F. BOLDUC TIRE CO.

220 Park St. Puh. 345-7743 Port Arthur, Ont.

"Royal"-renkaita — Vulkanointia — Pyörien tasapainoon asettamista — Renkaiden korjausta.

Hauskaa juhla-aikaa suomalaisille asiakkaillemme!

CREST MOTOR HOTEL

PORT ARTHURIN NYKYAIKAISIN JA UUSIN HOTELLI

RAVINTOLA JUOMATARJOILUINEEN

Uudenaikaisimmin kalustetut huoneet — Matot yli lattian — Ravintola, jossa on erinomaiset ateriat.

Puh. 345-1244 875 Red River Road

Highway 17A Port Arthur, Ontario

HYVÄ PYSÄKÖIMISPAIKKA YMPÄRILLÄ

Juhlaonnittelumme Työnpäivän johdosta!

LAKEHEAD MOTORS LTD.

951 Memorial Ave. Puh. 345-6581 Intercity, Port Arthur

Välittää parhaiten tunnettuja autoja ja kuorma-autoja sekä muita tuotteita, joita tuottaa

CHRYSLER CORPORATION LIMITED

Kysykää ALBERT (BERT) KUUSELAA

PUHELIN 345-6581

JUHLAONNITTELUMME!

SALONEN'S ESSO SERVICE

Puhelin 344-0287

120 S. Algoma St. Port Arthur, Ont.

JUHLAONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JOHDOSTA!

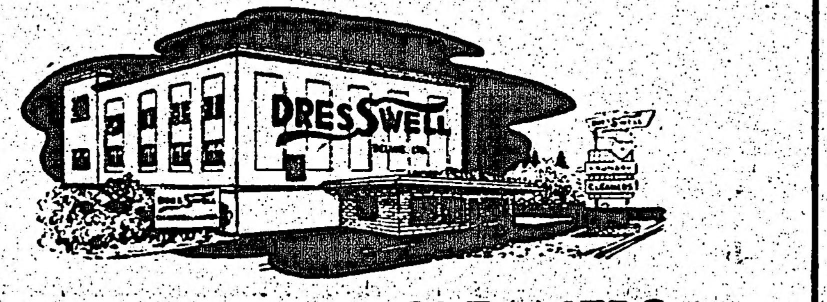

LAUNDRY & CLEANERS

Teidän täydellinen perheen pesu- ja kemiallinen puhdistuskeskus

- Kouluvaatteet pesuun ja puhdistettavaksi — kesävaatteet talteen ja talvivaatteet käyttöön.
- Tuokaa vaatteenne pestäväksi ennen juhlia.

207 S. Algoma St. Port Arthur Puh. 344-7259

Muut käytännölliset paikat Luoteis-Ontariossa palvelevat Teitä:

1101 S. Syndicate Ave., Fort William — Puh. MA. 3-6453

116½ S. Syndicate Ave. Fort William, Ont.

27 Third St. Nipigon Scotia St. Schreiber

Oikein hauskaa juhla-aikaa kaikille ystävillemme!

LOWERYS Limited

Konttorivarusteita — pöytiä — tuoleja — kabinetteja posliiniastioita

KAIKENLAISIA LAHJAESINEITÄ!

Puhelin DI 4-1521

30 S. Cumberland Street Port Arthur, Ontario

Työnpäivän tervehdys rauhan, edistyksen ja hyvinvoinnin puolesta!

Onnittelumme järjestöjemme jäsenille ja kaikille työläisille!

Täällä Port Arthurissa pidettyjen CSJ:n ja SCAUL:n 13. Suurjuhlain johdosta lausumme sydämelliset kiitokset yleisölle, osallistuneille kuoroille, orkestereille, urheilijoille ja muille ohjelmissa esiintyneille; lukuisissa juhlatoiminnoissa ahertaneille; erikoisesti kiitoksen ansaitsevat Iskun puiston kunnostamisessa, juhlan mainostuksessa ja ravintolatoiminnoissa valmistavissa tehtävissä osallistuneet. Näiden kaikkien yhteinen aherrus teki mahdolliseksi tämän Suurjuhlan hyvin tunnustetun onnistumisen.

Tervetuloa toimintaamme — laulun, soiton, näyttämötyön ja urheilun vaalijaksi, edistyksellisen kulttuuriperinteiden kehittämiseksi!

CSJ:n PORT ARTHURIN OSASTO

Johtokunta — Valistustoimikunta — Näyttämö- ja huvitoimikunta

PORT ARTHUR ONTARIO

PARHAIN TYÖNPÄIVÄN TERVEHDYKSEMME

osuuskuntamme jäsenille ja kaikille asiakkaillemme!

MUODOSTUKOON TÄSTÄ TYÖNPÄIVÄSTÄ TOIMINNAN PÄIVÄ RAUHAN JA ELÄMÄN PUOLESTA!

INTERNATIONAL CO-OP STORES LIMITED

Seuraavat kauppamme palvelevat teitä:

Port Arthur — Fort William — Geraldton — Kaministiquia — Nolalu

TEHKÄÄ KAIKKI OSTOKSENNE OSUUSKAUPASTANNE!

Vaatekaupoistamme ja jokaisen kaupan vaateosastolta löydätte kesävaatteita ja varusteita, sekä ruokatavara- ja lihamyymälöistämme kaikkia ruokia ja herkkuja.

Urheilua

Hyviä tuloksia Kalevan kisoissa

Helsinki. — Yleisurheilun SM-kilpailut — Kalevan kisat aloitettiin elokuun 16 päivänä. Ossi Karttunen osoittautui olevansa täysin suvereeninen pikajuoksija Suomessa. Kauko Harlos heitti moukarinsa Kalevan kisojen ennätykseen ja Pentti Rummakko oli maratonin selvä ykkönen.

Väriä kilpailuun antoivat naisten lajit vaikka ei mitään erikoisempaa tulosta saavutettukaan. Sirkka Norrlun on edelleen aitamatkoilla ylivoimainen tekijä Suomessa ja Marjatta Kuuluvainen voitti taas Suomen mestaruuden kiekonheitossa.

Sunnuntaina kruunattiin Suomen mestareiksi Ossi Karttunen, Markku Aalto, Lasse Viren, Jaakko Tuominen, Pertti Pousi, Antero Tapola, Matti Yrjölä ja Jouko Mononen. Karttunen osoitti uudelleen, että hän on nyt ylivoimainen sprinttari Suomessa! Matti Yrjölä pukkasi kuulantyönnössä uuden Suomen ennätyksen! Antero Tapola vei kolmannen kerran peräkkäin korkeushypyn Suomen mestaruuden Myllykoskelle.

LAUANTAIPÄIVÄN TULOKSIA

100 m: 1) Ossi Karttunen 10,7, 2) Juhani Kotikoski 10,9, 3) Jorma Ehrstrom 11,0.

Maratonjuoksu: 1) Pentti Rummakko 2.23.13,8, 2) Kalevi Ihaksi 2.23.17,8, 3) Kalle Hakkarainen 2.23.36,0.

Moukari: 1) Kauko Harlos 65.76, 2) Paavo Kärki 63.44, 3) Raimo Savinainen 62,02.

Kiekko, naiset: 1) Marjatta Kuuluvainen 47.08, 2) Sirkka Kauppinen 45.80, 3) Marja-Leena Karttunen 42.64.

200 m aidat, naiset: 1) Sirkka Norrlund 28,1, 2) Orvokki Manninen 29,3, 3) Paula Summanen 29,5.

1500 m naiset: 1) Pirjo Vihonen 4.37,0, 2) Rauni Partanen 4.40,4, 3) Sirkka Ikäläinen 4.41,5.

SUNNUNTAIPÄIVÄN TULOKSIA

Pituushyppy: 1) Pertti Pousi 7.68, 2) Hannu Kyösola, 7.64, 3) Kari Palmen 7.56.

200 m: 1) Ossi Karttunen 21,2, 2) Jorma Ehrstrom 21,5, 3) Juhani Kotikoski 21,6.

5,000 m: 1) Lasse Viren, 14.10,2, 2) Rune Holmen 14.27,8, 3) Paavo Hyvönen 14.28,6.

800 m: 1) Markku Aalto 1.50,6 2) Raimo Karsikas 1.50,8, 2) P. Vasala 1.51,3.

Kuula: 1) Matti Yrjölä 19.19, (SE), 2) Seppo Simola 18.75, 3) Tapio Rauhala 17,68.

400 aidat: Jaakko Tuominen 51,7, 2) Pauli Haapasalo 52,2, 3) Heimo Jokinen 52,9.

10-ottelu: 1) Hannu Kyösola 7,267 2) Timo Tuominen 7,179, 3) Hannu Sainio 7,131.

Korkeus: 1) Antero Tapola 206, 2) Aaro Alarotu 203, 3) Reijo Vähälä 203.

Kiekonheitto: 1) Jouko Montonen 57.74, 2) Pentti Kahma 57.46 3) Antti Jouppila 56.88.

Naisten 5 ottelu: 1) Pirkko Helenius, NummK, 4,054, 2) Auli Virta, KoivI, 3.896, 3) Eila Altonen, ViipU, 3,810.

400 M NAISET

1) Eeva Haimi, KouvU 55,3, 2) Mona-Lisa Strandvall, GIF 55.4, 3) Pirjo Wilmi, SotkJ 55,5.

100 m: 1) Mona-Lisa Strandvall, GIF, 11.8, 2) Pirjo Wilmi, SotkJ, 12,1, 3) Marika Eklund, HangöIK, 12,3.

Korkeushyppy: 1) Ritva Bister, KoskenpK, 161, 2) Pirkko Heikkilä, PieksämV, 158, 3) Eila Aaltonen, ViipU, 158.

Keihäänheitto: 1) Arja Mustakallio, RaahV, 51.62, 2) Kaisa Launela, KemijU, 49,86, 3) Sirpa Toivola, HämeenkP, 48,72.

Kranaattilöytö asekätkijäin jäljiltä Suomessa

Helsinki. — Tammelasta löytyneet viitisenkymmentä laatikollista 120 millisen kranaatinheittimen ammuksia ovat peräisin sodanjälkeisestä asekätkentätoiminnasta, kertoi Kansan Uutisille kansanedust. Kaino Haapanen.

— Vuoden 1944 syksyllä, pari kuukautta ennen sodan loppumista suoritettiin kautta maan verrattain laajaa aseiden kätkemistä. Vuonna 1945 keväällä eräiden asekätköjen paljastuessa alettiin näitä varastoja piilottaa ja siinä yhteydessä suoritettiin myös tämä ammusten lampeen upottaminen Tammelassa.

— Lounais-Hämeen asekätkennät jäivät aikanaan selvittämättä, koska Tammelan asekätkentäorganisaattori poistui maasta ja palasi vasta 1948—49. Silloisissa tutkimuksissa jäi 30—40 laatikkoa kranaatinheittimen ammuksia selvittämättä ja näistä nyt ilmeisesti on kysymys.

— Edelleen jäi selvittämättä 4—5 laatikkoa panssarinyrkkejä, jonkin verran polttoainetta ja myöhemmin joitain irrallisia aseeriä. Kaikkiaan tämä Lounais-Hämeen organisaatio käsitti 800—1,000 miehen aseistuksen.

Portugalissa paetaan nälkää ja diktatuuria

Lontoo. — Portugalin suojelupoliisi pidätti yli 500 henkeä illegaalisen maastapaon estämiseksi, ilmoittaa Daily Telegraph.

Lehden Lissabonin-kirjeenvaihtajan mukaan laiton maanpako on muodostunut vakavaksi ongelmaksi. Joka vuosi kymmeniä tuhansia portugalilaisia muuttaa maasta. Suurin osa heistä etsii muualta siedettävämpää elintasoa. Mainittakoon, että virallistenkin tietojen mukaan Portugali on viimeisellä sijalla Euroopan elintasotaulukossa. Monet maanpakolaiset poistuvat maasta poliittisista syistä päästäkseen vapaiksi fasistidiktatuurista.

Länsi-Euroopan eri puolilla asuu tällä hetkellä yli 2 miljoonaa portugalilaisemigranttia. Määrä on erittäin huomattava, sillä Portugalin koko väestö käsittää vajaat 9 miljoonaa henkeä.

Vietnam-liike järjestyy

Tampere. — Tampereella Keskustalossa 5. 8. pidetyssä valmistelevassa kokouksessa tehtiin periaatepäätös perustaa Tampereen FNL-ryhmä, jonka yleisohjelma määriteltiin kolmella iskulauseella:

— USA pois Vietnamista!
— Tue FNL:ää sen omilla ehdoilla!
— Vastusta USA:n imperialismia!

Moraalisen, poliittisen ja aineellisen tuen hankkimiseksi FNL:lle ja muille imperialismin vastaisille voimille FNL-ryhmä pyrkii vaikuttamaan yleiseen mielipiteeseen levittämällä tietoja Vietnamin sodasta ja sen syynä olevasta imperialistisesta järjestelmästä.

Valmistelevaan kokoukseen osallistui kolmisenkymmentä työläistä, opiskelijaa ja koululaista, jotka jakaantuivat Vietnam-tietouden keräämiseksi ja julkistamiseksi työryhmiin.

Ontario voitokkain Canada-kisoissa

Dartmouth, N.S. — Canadan kenraalikuvernööri Roland Michener sulki täällä sunnuntaina iltapäivällä ensimmäiset Canada-ottelut, joihin osallistui noin 2,400 amatööriurheilijaa 10 maakunnasta ja kahdesta territoriorista.

Seuraavat Canada-ottelut pidetään vuonna 1973, myöhemmin ilmoitettavalla paikkakunnalla.

Voitokkaampana maakuntana Canada-otteluista selviytyi Ontario 180 pisteellä, toiselle tilalle selviytyi British Columbia 169 pisteellä ja kolmanneksi Quebec 136, neljänneksi selviytyi isäntämaakunta Nova Scotia 129 pisteellä, saaden niukan voiton Albertasta ja Manitobasta.

Ontarion saaliiksi tuli myös 51 kultamitalia 113 kultamitalin kokonaismäärästä. BC:lle meni 36 kultamitalia.

Rata- ja kenttäurheilusta Ontarion urheilijat saivat saaliikseen 17 kultamitalia Canada-ottelujen aikana. Seiväshypyn voitti Larry Wolfe vaatimattomalla 452 sentimetrin (14' 6") tuloksella. Ain Roost, Torontosta, voitti kiekonheiton tuloksella 53.97 metriä (177' 1").

Canada-ottelujen päättäjäisjuhlallisuuksiin osallistui arviolta 6,000 henkilöä käsittänyt yleisömäärä ja yhdeksän päivää kestäneiden otteluiden kokonaisyleisömääräksi on arvioitu 575,000 henkilöä.

Naisten ME nyt 50,89

Löben, Itävalta. — Itävaltalainen Liese Prokop, naisten viisiottelun hopeaa Meksikossa voittanut urheilijatar, paransi sunnuntaina Löbenissä Itävallassa pidetyissä yleisurheilukilpailuissa viisiottelun maailmanennätystä kaikkiaan 32 pisteellä. Uudet ennätysnumerot kirjoitetaan nykyään 5,089. Entinen ennätys 5,046 oli sveitsiläisen Meta Antennenin nimissä.

Prokopin sununtainen sarja oli 100 metrin aidat 13,9, kuula 14,51, korkeus 172, pituus 607 ja 200 metriä 24,9.

Tilatkaa Vapaus

Kinnunen jälleen 90 metrin kunnossa

Helsinki. — Kalevan kisojen päätöspäivä viikko sitten maanantaina ei tuottanut kovinkaan paljon hartaasti toivottuja yllätyspaukkuja.

Tosin Kinnunen nakkasi keihäänsä lähelle 90 metrin viivaa, Pertti Pousi pomppi kolmiloikassa selvään mestaruuteen ja Ari Salin sivusi 110 metrin aitamatkalla Suomen ennätystä. Mutta tämä kaikki oli täysin odotettua.

Hyvistä urheilusuorituksista palkitsivat järjestäjät naisten lajeista Sirkka Norrlundin ja miesten lajeista Lasse Virenin.

Pitempien matkojen juoksuissa huomasi selvästi, että "tittelit" eivät kiinnosta. Poissa olivat Juha Väätäinen, Seppo Matela, Mikko Ala-leppilampi ja Rauno Mattila, joista ainoastaan viimeksi mainitulla taitaa olla hyväksyttävä syy poisjääntiin. Hänellä on samantapainen jalkavika kuin Seppo Tuomisella muutama viikko sitten.

SM-LOPPUTULOKSET

Seiväshyppy: 1) Erkki Mustakari 510, 2) Risto Ivanoff, 510, 3) Auvo Pehkoranta 490.

Keihäänheitto: 1) Jorma Kinnunen 89,72, 2) Pauli Nevala 85.14, Pekka Palttila 80,38.

10,000 m: 1) Ossi Bäckmand 30.06,0, 2) Seppo Tuominen 30.07,2 3) Paavo Hyvönen 30.24,0.

Kolmiloikka: 1) Pertti Pousi 15.91, 2) Esa Rinne 15,72, 3) Kaj Helminen 15.68.

400 m: Juhani Kotikoski 47,7, 2) Jaakko Tuominen 48,2, 3) Olavi Laakso 48,6.

110 M aidat: 1) Ari Salin 14,2, 2) Matti Harri 14,2, 3) Antti Lanamäki 14,6.

3,000 m estejuoksu. 1) Hannu Partanen 8.49,4, Jouko Kuha 8.52,8, 3) Tapio Mikkola 8.53,6.

1500 m: 1) Pekka Vasala 3.46,8, 2) Matti Tuura 3.47,3, 3) Reino Ahvenainen 3.47,6.

800 m naiset: 1) Eva Haimi 2.11,4 2) Pirjo Visonen 2.12,4, 3) Sirkka Ikäläinen 2.14,2.

Kuulantyöntö: 1) Christine Huttunen 13,89, 2) Marjatta Kuuluvainen 13,38, 3) Tuula Voutila 13,13.

100 m aidat naiset: 1) Sirkka Norrlund 14,3, 2) Orvokki Manninen 14,8, 3) Ulla Lempiäinen 15,2.

200 m: naiset: 1) Mona-Lisa Strandvall 24,6, 2) Pirjo Wilmi 25,0, 3) Erika Eklund 25,0.

Pituushyppy naiset: 1) Pirkko Helenius 581, 2) Sirpa Niiranen 579, 3) Hannele Harju 559.

Juhlatervehdyksemme!
Mac Dolcetti & Son
C.C.M. polkupyöriä, lasten pyöriä ja kelkkoja. Polkupyöriä korjataan
Puhelin 345-5522
263 Lincoln St.
Port Arthur Ontario

TERVEHDYKSEMME Työnpäivän johdosta!
TONY PALLEN JA PERHE
PARTURILIIKE
315 Bay Street
Port Arthur Ontario

HAUSKAA JUHLA-AIKAA suomalaisille asiakkaillemme!
DELMAR'S LADIES' WEAR
Täydellinen varasto naisten vaatetusta
Puhelin DI 5-8242
240 Arthur Street
Port Arthur Ontario

JUHLATERVEHDYS!
MERLA-MAE SNACK BAR
346 Memorial Ave.
Port Arthur Ontario
"MERLA-MAE" JÄÄTELÖÄ
Kuumiakoiria, kahvia ja leivoksia

ONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JUHLALLE!
DEWE AVENUE STORE
SUOMALAINEN SEKATAVARAKAUPPA
Puhelin MU 8-8071
314 Dewe Avenue Port Arthur, Ont.

TYÖNPÄIVÄN TERVEHDYKSEMME!
Hauskaa juhla-aikaa kaikille!
CENTRAL RESTAURANT
254 Bay Street Port Arthur, Ontario
KIINALAISIA RUOKIA ULOSVIETÄVÄKSI
Avoinna 6 ap—1 ap. Puh. 344-0421 ja DI 4-9713

TOVERILLINEN ONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JOHDOSTA! HAUSKAA JUHLA-AIKAA KAIKILLE!
HOITO KULUTUS-RUOKALA
JOHTOKUNTA JA PALVELUSKUNTA
314 Bay Street Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JUHLILLE!
Hauskaa juhla-aikaa kaikille!
SUOMALAINEN RAKENNUSTAVARALIIKE
WANSON LUMBER
COMPANY LIMITED
277 John Street Port Arthur Puhelin DI 5-6589
"Kaikkea rakennusalaan kuuluvaa löydätte Wansonilta"
Suunnitellessanne kotinne uudistamista, tulkaa neuvottelemaan kanssamme uudistussuunnitelmista ja rakennustarvikkeista.
Myymme Sherwin-Williams maaleja

ELLEN'S Ladies' Wear
275 BAY ST. PORT ARTHUR
Hyvä valikoima leninkejä — koot 7—52 erittäin halvalla. Pitkiä housuja koot 10—44, puseroita 10—44, liivejä S, M, L, XL, XXL. Alennuksella koululaisten vaatteita. — Kestäviä sukkia Euroopasta sekä canadalaisia alkaen 98c.
Arvonnassa $25. arvoisen leningin voitti kuponki No. 841 — $20. arvoisen No. 781 ja $15. arvoisen 486.
UUDET ARVONNAT OVAT VOIMASSA
Puh. DI 5-9632

HAUSKAA JUHLA-AIKAA suomalaisille ystävillemme!
NORTHLAND Motor Hotel
Vierailkaa juomasalissamme.
Puhelin 345-2145
545 N. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
LAKEHEAD
TV centre
NÄKÖRADION
R.C.A. Victor väritelevisioita ja myös muita värillisiä
MYYNTI JA HUOLTO
Puhelin DI 4-2881
189 S. Algoma Street
Port Arthur Ontario

ONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JUHLALLE!
Hauskaa juhla-aikaa asiakkaillemme!
NOR-SHOR MOTOR HOTEL
MICHAEL R. ZALE, OMISTAJA
JOKAILTAISET OHJELMAT AGAT-TANSSISALISSA
Tehkää tilauksenne puhelin DI 4-9621
450 Memorial Avenue Port Arthur, Ont.

Hauskaa juhla-aikaa suomalaisille asiakkaillemme!
UNIVERSAL AUTO PARTS
Käytettyjä osia kaikenlaisiin autoihin ja trokeihin jne.
460 FORT WILLIAM ROAD PUHELIN DI 5-5631 PORT ARTHUR, ONTARIO

TYÖNPÄIVÄ TERVEHDYKSEMME
SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
MORROW'S FOODMASTER
"Cash and Carry" ruokatarvikkeiden ostokeskus
MURILLO PUHELIN 935-2611 ONTARIO

ONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JUHLALLE!
HILLTOP MOTOR COURTS
MUKAVUUS — YSTÄVÄLLISYYS — PUHTAUS
27 nykyaikaista Cabinia kaupungissa. — Rauhallinen paikka ulkopuolella auto- ja junaliikenteen. — Yksi katuväli maantie 17:sta. LASTEN LEIKKIKENTTÄ — SUOMALAINEN PALVELU
420 N. Court St. Puh. DI 5-9363 Port Arthur, Ont.

ONNITTELUNI TYÖNPÄIVÄN JUHLALLE!
AUG. SAAREN PARTURITUPA
529 Simpson Street
Fort William Ontario

Juhlaonnittelumme!

SEVEN-UP BOTTLING (Lakehead) Ltd.
Puhelin MA 2-2512
131 Archibald Street North
Fort William Ontario

TYÖNPÄIVÄN juhlatervehdyksemme!
D. J. KELLY LIMITED
Ruokatarjoiluvälineitä vuokrataan häätilaisuuksiin ja illanviettoihin. Hotellien, ravintolain ja muitten tarjoilupaikkojen kalustoa.
PUHELIMET:
MA 2-1952 ja MA 2-1841
408 Victoria Avenue
Fort William Ontario

ONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JUHLALLE!
PALM DAIRIES LTD.
Puhelin MA 3-8483
640 Balmoral Street Fort William, Ont.

JUHLATERVEHDYS SUOMALAISILLE!
OSCAR LEHTINEN
edustaa G. R. Duncan & Co. Ltd.
KIINTEISTÖJÄ JA KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
121 S. May St. Fort William Ont. Puh. 622-9621 — kotiin 623-7582

TERVEHDYKSEMME TYÖNPÄIVÄN JOHDOSTA!
TWIN CITY BOTTLING CO.
HYVÄÄ JANOON: SQUIRT, HIRE'S ROOT BEER UP-TOWN, NESBITT'S ORANGE JA ROYAL CROWN COLA SOKERITTOMIA JUOMIA
701 Harold Cres. Puh. MA 2-4532 Fort William, Ont.

HAUSKAA JUHLA-AIKAA
KAIKILLE SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
O'BRIEN AGENCY LIMITED
VAKUUTUKSIA — KIINTEIMISTÖJÄ — MATKAILUTOIMISTO
100 SIMPSON ST.
HEIKKI VÄÄNÄNEN, myyntimies, Puh. päiv. 345-2151 - Ill. 345-7489
Puhelin MA 3-9571 Fort William, Ont.
53½ Cumberland St. N. Puh. 345-2151 Port Arthur, Ont.

PARHAIN ONNITTELUMME TYÖNPÄIVÄN JUHLILLE!
Hauskaa juhla-aikaa kaikille!
Chapples LIMITED
DEPARTMENT STORES
Järvienpään johtavin ostokeskus
Dial 623-6401
FORT WILLIAM ONTARIO

TERVEHDYKSEMME!

EMIL KIVIAHO

KIINTEISTÖ- JA VAKUUTUSTOIMISTO
KIINTEISTÖLAINOJA

Soittakaa koska tahansa
Puhelin 675-6622 — 675-5574

70 Cedar St. Sudbury

TERVEHDYKSEMME

Sheraton Caswell
MOTOR INN

Isäntänä KEN WILMOTT

Nykyaikainen autoilijain hotelli

Uudessa "SHOT & BOTTLE" huoneessa on nyt viihdytysohjelmaa.

Yleisön pyynnöstä esiintyy BERT GREALEY
Hammond urkujen mestarisoittaja

1696 REGENT ST. S. SUDBURY

PARHAAT
TYÖNPÄIVÄTERVEHDYKSET!

NORTHERN ONTARIO & QUEBEC DISTRICT UNION

of the

RETAIL, WHOLESALE AND DEPARTMENT STORE UNION

Johtajilta ja jäseniltä

Työläiset alueella, joka ulottuu länteen Sault Ste. Marie, itään Noranda, Quebec etelään North Bay ja kaikki Pohjois-Ont. alueet.

RWDSU AFL-CIO CLC

19 REGENT ST. S. SUDBURY

Nuoret vastustavat USAn toimia Vietnamissa

Helsinki. — Kansainvälinen ylioppilasliitto oli ensimmäinen kansainvälinen järjestö joka kiinnitti huomiota Vietnamin kansan taisteluun USA:ta vastaan, sanoi Kansainvälisen ylioppilasliiton IUS:n presidentti tshekkoslovakialainen Zbynek Vokrouhlicky. Kansainvälinen ylioppilasliitto on eräs Vietnamin solidaarisuustapaamisen pääjärjestäjistä.

Ylioppilaat kautta maailman ovat ottaneet hyvin aktiivisesti kantaa Vietnamin tapahtumiin. Riippumatta poliittisesta tai taloudellisesta asemasta useimmat ovat tuominneet USA:n tunkeutumisen Vietnamiin. Ensimmäiset ylioppilasmielenosoitukset USA:n hyökkäystoimia vastaan olivat juuri USA:ssa.

— Kansainvälinen ylioppilasliitto on poliittisten kannan ilmaisujen lisäksi auttanut Vietnamilaisia raha-avustuksilla ja koulumateriaalilla. Koulutus levittää tietoa ja vietnamilaisten on itsensä tajuttava omat ongelmansa, vain siten he voivat auttaa itseään. Päätehtävä Etelä-Vietnamissa onkin taistella amerikkalaista propagandaa vastaan sanoi Vokrouhlicky.

Vokrouhlicky uskoi, että Helsingin solidaarisuustapaamisella on suuri informatiivinen merkitys.

— En usko, että maailma on kyllästynyt Vietnamin ongelmaan. Useimmat ihmiset Euroopassa eivät edes tiedä mistä Vietnamissa on kysymys.

— Tämä solidaarisuustapaaminen ei ole pelkästään ylioppilaiden organisoima. Kaikki nuorisojärjestöt ovat olleet työssä mukana. Ylioppilasjärjestöt ovat ehkä liikaa eristäytyneet muista nuorisojärjestöistä. Se on vahinko. Tämä tapaaminen yhdistää osaltaan nuorisoa kaikista järjestöistä kaikista maista ja kaikista yhteiskuntaluokista.

Kansainvälisen ylioppilasliikehdinnän syyksi Zbynek Vokrouhlicky sanoo painostavan kapitalistisen järjestelmän ja opiskelijoiden epävarman aseman tässä koneistossa.

— Kapitalistisissa maissa yliopistojen uudistamisen sijasta rahaa tuhlataan sotilaallisiin tarkoituksiin. Yliopistoissa vallitsee vuosisatojen ajan kelvannut järjestelmä. Uudistusta ei tapahdu, koska rahaa ei myönnetä eikä yhteiskunta tunne edes tarvetta muuttaa yliopistojärjestyssysteemiään.

— Toinen syy liikehdintään on työnsaannin mahdollisuuksien pieneneminen. Kapitalistinen yhteiskunta ei ole varautunut akateemisten kansalaistensa työllisyysongelmiin. Vain yhteiskuntamuutos voi taata ylioppilaille, niin kuin muillekin kansalaisille turvallisuuden.

— Ylioppilasliikehdinnän perimmäinen tarkoitus on koko maailman demokratisoituminen. Rikkaiden ja köyhien maiden välistä juopaa on kavennettava. Eikä rikkailla mailla ole muuta keinoa kun oman elintasokamppailun rahoittaminen. Kehitysmaat eivät ole korkean elintason maiden raaka-ainetuottajia. Se pitäisi jo herätä tajuamaan.

A-A. T.

Pommeja edelleen Englannin kanaalissa

St. Helier, Jersey. — Seitsemänkymmetä toisesta maailmansodasta peräisin olevaa pommia on löydetty upotetun saksalaisen laivan vierestä Englannin kanaalissa sijaitsevan Jerseyn saaren pääkaupungin St Helier'n edustalta.

Englannin laivaston sammakkomiehet yrittivät tällä viikolla kuljettaa pommit pois ja tehdä ne vaarattomiksi.

Muuan sammakkomies löysi pommit saksalaisen 2500 tonnin rahtialuksen Arnold Maskin hylyn vierestä. Arnold Mask upposi vuonna 1943 yrittäessään päästä pakoon englantilaisia lentokoneita. Pommit ovat 1,5 kilometrin päässä rannasta ja lähellä St Helier'hen vieviä laivaväyliä. Pommeissa on sytyttimet, ja ne ovat vuosien kuluessa tulleet epävarmoiksi ja vaarallisiksi suolaveden vaikutuksesta.

Sammakkomiehet aikovat vintturoida ne pinnalle ja kuljetaa ilmatyynyjen avulla ulommaksi merelle. Työ saattaa kestää viikkoja. Lisäksi on mahdollista, että hiekasta ja aluksen sisältä löytyy lisää pommeja.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Tilatkaa Vapaus

Käännös vasempaan Intian politiikassa?

(Jatkoa sivulta 1)

liikkeeseen ja osallistui ammattiyhdistystoimintaan.

Hän johti rautatieläisten lakkoa Bengalissa, oli rautatieläisten ammattiyhdistyksen yksi perustaja ja toimi myös koko Intian Ammattiyhdistys-kongressin presidenttinä. Hän edusti Intiaa ammattiyhdistysliikettä kansainvälisissä työväen konferensseissa 1920 ja 1930-luvulla.

Giri toimi Madrasin työministerinä 1937 ja maansa itsenäistymisen jälkeen hän oli Intian korkeakomissionerina Ceylonissa.

Giri valittiin Kongressipuolueen ehdokkaana Intian varapresidentiksi toukokuussa 1967.

EMPIRE UNION TAXI

LUOTETTAVA JA NOPEA PALVELU

675-5616 — 674-4277

299 ELGIN ST. SOUTH SUDBURY

PARHAIN ONNITTELUIN!

FINA

LUNDGREN FUEL SERVICE

TAUNO LUNDGREN

SUOSITTU POLTTOÖLJY PALVELU

Puh. 674-5337 Sudbury, Ont.

PARHAAT
TERVEHDYKSEMME

CASCADE LAUNDRY & Dry Cleaners

Huolellista vaatteiden pesua ja kemiallista puhdistusta

EXPERTTI SILITYSTÄ

CAROUSEL

Huokea itsepalvelu vaatteiden puhdistuslaitos

PUHELIN 675-8363

371 Lorne St. Sudbury

TERVEHDYKSEMME!

STAR Bottling Works Ltd.

Suosittujen "PEPSI-COLA", "TEEM", "MOUNTAIN DEW" ja muiden maukkaiden virvokejuomien pullottajat

PUHELIN 675-2403

UUSI ja NYKYAIKAINEN virvoitusjuomatehtaamme

970 LORNE STREET SOUTH SUDBURY

PARHAIN
TYÖNPÄIVÄ-
TERVEHDYKSIN!

RITARI AGENCIES LTD.

VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO

Puhelin 675-5683

7 Cedar St. Sudbury

PARHAAT TERVEHDYKSEMME
SUOMALAISELLE VÄESTÖLLE!

MORRISON PLUMBING & HEATING
(SUDBURY) LIMITED
PERUSTETTU 1897

Putkitustyö ja lämmityslaitteiden asentaminen erikoisalamme.

ÖLJYPOLTTIMOITA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

Myymme kaikenlaisia putkitustarpeita

Puhelin 674-0797 164 Elgin St. S., Sudbury, Ont.

HUOMIO! Meillä on nyt suomalainen ammattitaitoinen putkitusmies OSSI HUHTALA. Sallikaa hänen selvittää putkitusprobleeminne.

MITÄ PARHAIN TOIVOMUKSIN

Gerry Lougheed

JA

Marguerite Lougheed

252 REGENT ST. S. SUDBURY

Parhaimmat Työnpäivän tervehdyksemme

KAIKILLE TYÖLÄISILLE JA KANSALAISILLEMME!

SYYSTOIMINTAMME kohta alkaessa, kutsumme kaikkia kulttuuritoiminnan harrastajia ja ystäviä, nuoria ja vanhempia mukaan osastomme ja seuramme toimintaan!

LIITTYMÄLLÄ osastomme tai seuramme toimintaan, tulette silloin viihtyisän ja kasvattavan kulttuuritoiminnan vaalijaksi. Jos Teillä on innostusta laulun tai musiikin harrastamiseen, voitte liittyä Sävel-kuoroon tai Melody-orkesteriin, tai jos Teillä on innostusta näyttämötyöhön, voitte liittyä Näytelmäseuraamme, taikka jos olette urheilun ja voimistelun harrastaja, voitte liittyä seuramme riveihin.

Kiitos arvokkaasta kannatuksesta ja tervetuloa toimintaamme mukaan!

CSJ:n SUDBURYN OSASTO No. 16

— JA —

V.- JA U.-SEURA ALERTS

SUDBURY ONTARIO

TERVEHDYKSEMME SUOMALAISILLE
TYÖNPÄIVÄN JOHDOSTA!

GEORGE SPENCER FURNITURE
COMPANY LIMITED

Laatuhuonekalujen keskus

JOSSA ON KERRASSAAN MAINIO VALIKOIMA

Hyötykää Elokuun Myyntimme ERIKOISUUKSISTA Säästöjä 50% saakka

147 LORNE ST. S. SUDBURY

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA KAUPAN VIERESSÄ

PARHAIN
TERVEHDYKSIN!

LOCKERBY
Beauty Salon

Glenna Absalom

Kauniit Kiharat

Puhelin 675-8272

1471 Paris St. Sudbury

PARHAAT
TERVEHDYKSEMME!

Hupaisaa juhla-aikaa kaikille!

Labor Day

SUDBURY P. & C. CO-OPERATIVE DAIRY LIMITED

Meijerituotteemme suosittuja kautta vuosikymmenien

231 Spruce Street Puhelin 675-6485 Sudbury, Ontario

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R .3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

TILATKAA VAPAUS!

TILATKAA VAPAUS

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaudessa!

- B.C:n luonnonresurssien kehittämiseksi
- Verotaakan huojentamiseksi
- Opetuslaitoksen parantamiseksi
- Alkuasukas-intiaanien oikeuksien puolustamiseksi

Äänestäkää kommunistien puolesta

Vancouver East: NIGEL MORGAN
ERNEST CRIST
Burnaby Edmonds: WILLIAM TANNER
New Westminster: ROD DORAN

Julkaisija: Kommunistinen puolue, B.C.

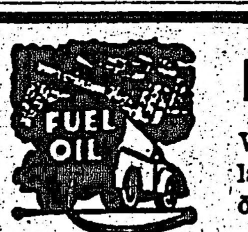

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden adustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

ASIAKKAIDEMME HUOMIOON!

Haluamme tiedoittaa kaikille asiakkaillemme, että Vapauden toimisto on auki maanantaista perjantaihin klo 8 aamulla klo 5 illalla. Lauantaisin liike on suljettuna syyskuun loppuun asti.

Vapaus Publishing Company Ltd.
102 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO

VAIVAAKO TEITÄ

Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.

Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa.
Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on miehille ja naisille — pieni, keskikoko ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero — 55 senttiä.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Syvällä surulla ilmoitan, että rakas vaimoni

LYYDIA MARIA HORMISTO

kuoli 1 p. elokuuta 1969, 77 vuoden 2 kuukauden 10 päivän ikäisenä.
Suremaan jäi miehensä Jalmar ja yksi tytär, Margaret Berry (Hormisto) sekä lapsenlapset Richard ja Markham, myös vävy Russell Berry ynnä sukulaiset ja ystävät täällä Canadassa ja Suomessa.
Muisto hartaus pidettiin Talmannin kappelissa Vineland'ssa josta vainaja saatettiin viimeiseen lepoon Vinelandin hautausmaahan.

Hiljaa kärsit tuskien taakan,
Nukuit kun uupumus voimasi vei.
Nukkuos hiljaa kaunista untas,
Muistosi koskaan haihdu ei.

On tuntematon meillä elon retki,
Ei tiedä mitä huomispäivä tuo.
Ei ole tiedossamme kuolon hetki,
On tyydyttävä mitä tuoni tuo.

KIITOS

Tahdomme lausua sydämelliset kiitoksemme sukulaisille ja ystäville jotka ottivat osaa suruumme. Kiitos kanteille viimeisestä palveluksesta Lyydialle. Siunauksen toimitti Luterilaisen kirkon pastori Beamsvillestä. Kiitämme kauniista kukista ja korteista sekä emännillä kahvitarjoilusta.

Kiittäen,
OMAISET
Beamsville Ontario

SUDBURYN UUTISIA

NOSTURINKÄYTTÄJIEN LAKKO PÄÄTTYI

Noin 7 viikkoa kestänyt nosturinkäyttäjien lakko päättyi viime perjantaina kun mainitun alan ammattiyhdistykseen kuuluvat työläiset hyväksyivät Mine Mill haalilla pidetyssä jäsenkokouksessa Sudburyn alueen rakennusurakoitsijain yhdistyksen palkankorotustarjouksen.

Työläisiä edustavan union virkailija Howard Quaid sanoi uuden palkka- ja työehtosopimuksen vastaavan muita rakennusalalla aikaansaatuja sopimuksia ja lisäsi, että unionin ohjelmaan ei kuulu äänestystulosten tai uuden sopimuksen julkaiseminen.

Noin 200 nosturinkäyttäjää lakkoutui Sudburyn alueella heinäkuun 2 päivänä.

HEIMO DART HUKKUI LAKE PENAGEEN

Sudburyssa Bloor-kadulla asunut 54-vuotias Heimo Dartin viikonlopulla Lake Penageen tapahtuneen hukkumiskuoleman johdosta jatkettiin maanantaina tutkimuksia.

Mr. Dart hukkui lauantaina matalaan veteen ollessaan uimassa ystäviensä kanssa eräällä yksityisellä kesänviettopaikalla lähellä no. 17 maantietä Whitefishissa.

Kuoleman syytä ei tiedetä, mutta hänen uskotaan kärsineen sydänsairaudesta, joka on voinut olla yhtenä syynä hänen kuolemaansa. Omaisten lausunnon mukaan mr. Dart oli hyvä uimari. Kuolemansyytä tutkii tri Edgar LeClair.

TERÄKSEN VIRKAILIJAT SANOVAT INCON KANTAA "TAIPUMATTOMAKSI"

Incon ja United Steelworkers union väliset palkkaneuvottelut katkesivat viime perjantaina jo toisen kerran epämääräiseksi ajaksi ja molempien osapuolien edustajat tarkastivat kantaansa.

Ontarion pääsovitteluvirkailija W. H. Dickie sanoi maanantaina Torontossa, että hän toivoo molempien osapuolien "tarkistavan uudestaan nykyisen kantansa tämän viikon aikana".

Tämän viikon torstaina tulee kuluneeksi 7 viikkoa siitä kun Incon työmailla Sudburyssa ja Port Colbornessa alkoi nk. "työseisaus".

Terästyöläisten union osasto no. 6500 presidentti Homer Seguin sanoi maanantaina, että "Inco pysyi täydellisesti 'taipumattomana' koko sen 11 päivän ajan, jolloin käytiin neuvotteluja edellisen neuvottelutauon jälkeen."

"Vaikka me onnistuimmekin neuvottelujen aikana jossain määrin työehtosopimuksen kielenkäyttöä koskevissa kysymyksissä, niin yhtiö kieltäytyi korottamasta rahallista tarjoustaan. Yhtiön rahalliset tarjoukset ovat kaiken kaikkiaan 89.6 senttiä tunnilta kolmen vuoden aikana", selitti Seguin.

"Tämä on naurettava summa, koska esim. Falconbridge on tarjonnut huomattavasti enemmän ja on siitäkin huolimatta täydellisessä lakkotilassa."

LAUANTAINA KUUMIN PÄIVÄ 14 VUOTEEN

Kun lämpömittarit kohosivat Sudburyssa viime lauantaina ja sunnuntaina 89 asteeseen F. yläpuolelle nollan, niin näistä päivistä tuli kuluvan vuoden kuumimmat ja samalla kaikkein lämpimimmät päivät elokuun aikana 14 vuoteen.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Lauri Kolari ja Ida Kontola ovat lahjoittaneet kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi äitinsä Joosehviina Kolarin muistoksi $5.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Otto Majander kuoli sunnuntaina

Sudburyn seudulla pidemmän aikaa asunut Otto Majander kuoli sunnuntaina kotonaan 463 Lorne-kadulla. Hän oli kuollessaan 77 vuoden ikäinen.

Majander oli syntynyt ja saanut koulutuksensa Suomessa. Vuonna 1922 hän solmi avioliiton Fanny Hako-ojan kanssa Winnipegissä. Kuollessaan Majander oli eläkkeellä työskenneltyään useita vuosia kirvesmiesten työnjohtajana Fraser-Brace-yhtiön palveluksessa.

Lähinnä jäi suremaan hänen vaimonsa Fanny Sudburyssa ja neljä veljeä Suomessa.

Hautaus tapahtuu Lougheedin kappelista keskiviikkona, elokuun 27 päivänä kello 11 aamulla. Hautausseremonian suorittaa pastori P. Murto.

Trudeau ei joudu oikeuden eteen

Vancouver. — Rauhantuomari Don Stewart hylkäsi viikonlopulla Richard Bruce Jesmerin toimenpiteet pahoinpitelysyytteen nostamiseksi pääministeri Pierre Elliott Trudeauta vastaan, selittäen todisteiden olevan "riittämättömiä."

Jesmer todisti viime tiistaina nimittäneensä pääministeriä "matelijaksi" Vietnamin sotaa vastaan järjestetyn mielenosoituksen aikana ja sanoi Trudeaun kääntyneen tämän jälkeen sekä lyöneen häntä.

PARHAAT TERVEHDYKSEMME!
SCANDINAVIAN FOODS
IMPI JA SIMO SUOMI
TILATKAA RUOKAHERKKUNNE MEILTÄ
MONIPUOLINEN VARASTO
138 Spruce St. Puh. 673-8665 Sudbury

PARHAIMMAT ONNITTELUMME
MAKI SERVICE STATION
Esso-gasoliinia ja öljyä — Mekaanikko
SAUNAN KIUKAITA
725 Long Lake Rd. lähellä 4-tien haaraa Sudbury

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
SUDBURY FOOTWEAR & Mäki Co-Op Shoe Repair
Korjaamme kaikenlaisia jalkineita, kintaita, sormikkaita ja käsilaukkuja huolella ja taidolla
119 CEDAR STREET SUDBURY

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Älä Välitä — anna Heynon välittää
soita ROLF HEYNO 921-7976
Desmond K. Sweeny Realtor
58 St. Clair Ave., East
Toronto Ontario
Toronto Real Estate Boardin jäsen.

KIITOS

Lämpöinen kiitos kuin käden puristus kaikille jotka kävitte minua tapaamassa sairaalassa ollessani. Kiitos kukista, korteista, sähkösanomista ja puhelin soitoista.

JOHN FILPUS
SUDBURY ONTARIO

KUOLLUT

OTTO MAJANDER

kuoli kotonaan sunnuntaiaamuna, elokuun 24 pnä 1969, ollen 77 vuoden ikäinen.
Suremaan lähinnä jäi vaimonsa, Fanny (Hako-Oja) Majander, 463 Lorne St., Sudbury ja neljä veljeä Suomessa.
Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 252 Regent St. S., Hazelin kulmassa. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista keskiviikkona, elokuun 27 pnä 1969, kello 11 aamupäivällä Park Lawn hautausmaahan.

LÄMMIN TERVEHDYS TYÖN PÄIVÄNÄ KAIKILLE KANSALAISILLEMME.

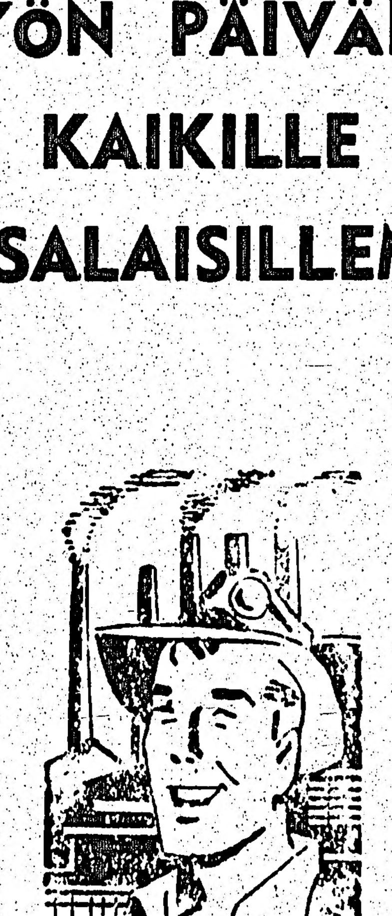

Canadan Suomalaisen Järjestön Toimeenpaneva Komitea

ONNITTELUMME!
REG. WILKINSON LTD.
Suosittu miesten vaatetusliike
Tunnettu "PROGRESS BRAND" ja WARREN K. COOKE miesten pukuja ja takkeja
98 Durham St. South Sudbury

TYÖNPÄIVÄ-tervehdyksemme!

PROM MUSIIKKIKAUPPA MUSIIKKIKOULU
Haitarin, torven, kitaran ja rumpujen oppitunteja
LEO NIEMI ja ARMAS LAMPI, suomalaiset opettajat
36 ELGIN ST. N. PUH. 673-7135 SUDBURY

PARHAAT TERVEHDYKSEMME!
Aina valmis palvelemaan Teitä
soittakaa
675-6427
Laine AGENCIES REALTOR
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
Vakuutustoimisto
Oliver R. Laine ja Pentti Penttilä
Kiinteistönmyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers kotiin 674-4829
Myynti: George Gustafson kotiin 675-6990
Mrs. D. Paul, kotiin 673-0419
Pentti Penttilä, kotiin 675-2941
Oliver R. Laine, kotiin 674-4167
Kiinteistön ja perintökiinteistön lailliset arvioitsijat
Mrs. M. Summers Pentti Penttilä
Oliver R. Laine
125 DURHAM STREET SOUTH
SUDBURY, ONTARIO

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
Sudbury Memorial Works
BOB JA PAUL RUFF
Alueen ainut
"ROCK OF AGES"
hautakivien välittäjä
VILHO ARKILANDER
suomalainen myyntimiehemme antaa Teille avuliaan palvelun.
453 Arnley St. Sudbury Puh. 673-1846

HYVÄÄ JUHLA-AIKAA KAIKILLE!
Elgin ja Beech kat. kulm
Puhelin 675-7227
SUDBURY
DeMarco Bros. SPORTING GOODS
URHEILUTARVIKKEIDEN KESKUS
Rata- ja kenttäurheiluvarusteita

Parhaimmat tervehdyksemme!

JOHNNY BABY'S GARAGE
(Sudbury) Ltd.
Autokorien ja radiaattorien korjausta sekä tuulilasien ylöspanoexpertit
PUHELIN 674-9621
330 Antwerp Avenue, Kathleen kadun kulmassa
SUDBURY